

Трибуна

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 147 (1647) ♦ П'ятниця, 8 серпня 1997 року ♦ Ціна договірної

"Нормальні герої завжди йдуть в обхід"

Останні маневри адміністрації Президента викликають аяллію із знаменитого трійки пратів зі старого дитячого фільму «Лікар Айболіт». Не встигло з'явитися повідомлення про те, що Верховна Рада лише планує розглянути проект змін і доповнень до Основного Закону, як Леонід Кучма окрестив — навіть не спробу, а саме повідомлення — «конституційний переворотом». Після цього електронні та друковані вищевіддані засоби масової інформації надали свої послуги різним тлумачам конституційного права, які безапелляційно стверджували, що такий крок Верховної Ради — антиконституційний. Хоча рік, прожитий з новим Основним Законом, показав його недосконалість, яка озолула узуригати — і не тільки Президента, а й неконституційній адміністрації — ряд владних поановажень, що виявило асо неефективність політичного й економічного курсу Президента.

(Закінчення на 3-й стор.).

«Гарячий телефон» з першим заступником Голови Верховної Ради Олександром Ткаченком викликав надзвичайний інтерес у читачського загалу. Хоча день і час спілкування були чітко обумовлені, а саме: 29 липня із 17-ї до 19-ї години,

Нерозумно звинувачувати одне одного в неконституційних діях

наперелодні, зранку у віаторок і наступного дня телефон не змовкав. На жаль, не всім пошастило отримати відповідь, роз'яснення, поради чи просто почути добрі слова підтримки від Олександра Михайловича. Зліва телефонних

дзвінків (лише протягом двох годин їх було понад 40) стосувалися найрізноманітніших аспектів нашого буття: від поганої роботи ліфта до проблем конституційного процесу.

(Закінчення на 2—3 стор.).

До Дня незалежності

Смита стає традиційним

Заплановано цілу низку фестивалів, які охоплять всі найбільш насичені гостями місця, де є аїд-поадій умови для того, щоб саго це стало наймасовішим. Концерт у Сімферополі, який відбувається після урочистого засідання, готує український музичний театр. Задум митців цікавий: вони покажуть надбання української культури разом з митцями інших народів піснотвора.

Прелюдією до сауткування Дня незалежності стане фестиваль митців «Кримські зорі», який з 6 по 12 серпня побанчат у найбільш курортних містах. Виставка народного художника Олександра Хмельницького, приурочена Дню незалежності, розташується у анставковому залі Спільки художників Криму. Цій даті присвячено й міжнародний Ялтинський кінофестиваль, який прохордитиме з 16 по 30 серпня.

Вітчем торжества стане відкриття у Сімферополі першого у Криму погруддя Тарасові Шевченку.

Країні багата, а Батьківщина одна

Представники понад сорок країн світу, де діють українські громади, прибудуть до Києва.

Всесвітній форум українців відбуватиметься у діаспори, який шостого річчя незалежності України. Він має обговорити сучасний стан та перспективи розвитку світового українства, його нинішню роль у житті нашої держави. Проведення форуму має надзвичайно важливе значення для об'єднання українців світу, їх впливу на задоволення національно-культурних і соціальних потреб усіх українців, які проживають за межами своєї Батьківщини.

Допомагайте кризі бюрократичні бар'єри

Уряд України має намір спростити процедуру отримання через кордон гуманітарної допомоги з ФРН.

Про це заявив міністр праці та соціальної політики Микола Віллобський під час зустрічі з міністром праці, соціальних справ, сім'ї, жінок та охорони здоров'я ФРН Барбарою Штатм. На його намову відкриття навчального закладу для спеціалістів-ортопедів, створення у Києві реабілітаційного модульного центру для дітей з інтелектуальною поліомієлітою та церебрального паралічу, оснащення відділень дитячого протезування у Харкові.

ДВА МІЛЬЙОНИ ВЖЕ НЕ СОН — каже Києву Херсон

Фото Юрія БЕНІШЕЦЬКА

○ Прем'єр-міністр Валерій Пустойтович провів нараду з керівниками груп з підготовки проектів податкового законодавства і з питань газопостачок.

○ На шахті «Дуванка» ВО «Краснодонузгілля» стався обвал породи.

○ Після сильних дощів підтоплено 3 промислові підприємства, 4 вулиці в Керчі, без енергопостачання залишилися 26 населених пунктів у Вінницькій області.

○ Корпусу Миру в Україні оголосив про початок програми з охорони навколишнього середовища.

○ На торгах Української міжбанківської валютної біржі гривня уперше став важча за німецьку марку.

P.S.

На Херсонщині вперше за останні роки випадали вогнисті коров'яї — збірано понад 2 мільйони тонн зерна. Поденний життєвий плаціи достатньо захищають, але вже й тепер асно: у підсумку середня врожайність становитиме близько 29 центнерів збіжжя з гектара, а хлібороби окремих районів — Нововоронцовського, Скадовського — брали й по 36 центнерів.

Така врожайність, наприклад, і в КСР «Привілляненський», одному з віддалених господарств Циркульського району. Голова правління В.Хмельський Рудинко переконаний: хліба вистачить, щоб розраховуватися і з колективом, і з регіональним та державним замовленнями, покрити втрати, пов'язані з залученням збиральних комбайнів зі сторони. А кукурудза, що дозріває, посприє розв'язанню проблеми і в тваринництві. Тут, як і в цілому по області, часто дощить. І це тривожить селян. Доводиться просувувати зерно, щоб захистити його від проростання. Втім, коли видно результати праці, турботи здаються приємними...

Врожай-97

Нерозуміння звинувачувати одне в неконституційних діях

«Гарячий телефон» з першим заступником Голови Верховної Ради Олександром Ткаченком

(Початок на І-й стор.)

Ми спочатку згруповувати запитання та відповіди і пропонуємо їх на суд читачів.

Пенсії

— Доброго дня, Олександр Миколайовичу! Вас турбує Козаков Іван Іванович. Я пенсіонер і хотів би знати, коли буде виплачено пенсіїє законодавство?

— Переконано, необхідно переглянути спрощений підхід у пенсійному забезпеченні наших громадян. Нині діє

певна зрівноважка: хто працював, хто не працював? хто захищав Батьківщину, а хто ні; хто в шахті помер сківав, а хто в кабінеті під комендантом сидів — отримували однакову. Неправильно це. Думав, не пізніше життя буде новий законпроєкт. Там законодавці такі норії, щоб кожен мав по заслугах. Був встановлено градацію пенсій. Відзначити заслуги перед Батьківщиною у Великій Вітчизняній війні, у мирний час на виробництві.

От є нині у нас така категорія, як державні службовці. У них взагалі високі пенсії. Це несправедливо щодо селянина, робітника.

— Як ми про це довідаємося?
— Ми опублікуємо в «Голосі України» весь перелік питань, які будуть виснені на восьму сесію. Всі громадяни зможе отримувати відповіді на питання роботи завісним сесії Верховної Ради у нинішнього скликання і стежити за ходом розгляду і прийняття важливих законодавчих документів.

— Дякую.

— До побачення.

— Обійди мене, Олександр Миколайовичу!

— Добрий день.
— Я Леус Олександр Омелянович, інвалід першої групи. Отримую пенсію 31 гривня. А було б рішення про підвищення.

— Розмір пенсій буде переглянуто. Вже у IV кварталі мінімальний розмір буде понад 70 гривень.

— Спасибі.

— На вас добре.

— Вас турбує Герохов Ганна Іванівна, учасниця війни, пенсіонерка. У мене є пропозиція. Скоротити зарплату членам уряду, депутатам, Президентові і його адміністрації, а гроші видати пенсіонерам.

— Ганно Іванівно, пропозиція ваша цікава, підтримаю. Однак не думаю, що так можна вирішити питання. У нас в країні понад 14 мільйонів пенсіонерів, а наприклад, народних депутатів обрано лише 416. Навіть якщо їм вийшли б надавати зарплати, тих грошей не вистачить на нормальні пенсії. Переконайте, проблему треба вирішувати на загальнодержавному, законодавчому рівні.

Верховна Рада не востані зрозуміти.

Заощадження

— Добрий день, Олександр Миколайовичу! Вас турбує інвалід війни. Старші люди мали певні гроші в ощадкасах. Та

вмісти все зникло. Є якась надія на повернення наших заощаджень?

— Цього року розпочнемо відшкодовувати завані збитки.

— У який спосіб?

— У бюджеті закладено 200 мільйонів гривень. Звичайно, сума незначна. Але це дозволяє хоча б частково повернути людям їхні заощадження. До речі, у бюджеті на 1998 рік також передбачено кошти на компенсацію втрачених заощаджень.

— Спасибі.

— Доброго дня, я учасник війни, ветеран праці, пенсіонер. Живу на Винничині. Мені 73 роки. Чи компенсують якомусь мені те, що мав на опадківничі?

— Так. Я вже говорив, що у бюджеті передбачено певні кошти. Будемо відшкодовувати для початку заощадження тим, кому за 70 років.

— Олександр Миколайовичу, це оле. Мої батьки у 30-х роках вступили у коопоси. У них було 7 гектарів землі. А в 37-му батька репресували і стратили. Як спадкоємцю я маю право на компенсацію?

— За землю відшкодування не буде. Оскільки, ви знаєте, тоді радянська влада землею селянам давала безплатно.

— Батько в колгоспі реманент свій мів.

— Це за вам належить компенсація. Ви повинні подати у виконком заяву. Там розглянуть і визначать розмір відшкодування. Звичайно, з урахуванням цінової зміни. Я знаю, в ті часи багато в ділох левіацій. У західних районах конфіскували все, що було будиночок, реманент, худобу, землю. Будемо поступово компенсувати.

— Шукарин Григорій Петрович з Городища. Я звернувся до сулу із заявою про компенсацію вартості спадщини. Суд вирішив справу на мою користь. Але на практиці нічого не робиться. Кажуть, усе загарау в Міністр. Хотів би до вас на дрібню попитати, Олександр Миколайовичу!

— Я наступного місяця буду в Городищі.

— Але я раніше збираюсь у Київ.

— Закодайте. Ваше питання вирішимо.

— Чув, що будуть компенсувати заощадження. Але ж ціни дуже зросли.

— Справді. Хліб коштував 20 копійок, а зараз 60. Але, по-перше, тодішні ціни не відповідали реальним затратам, а по-друге, сьогодні держава не може більш виділяти коштів. Звичайно, заможніші, буде й компенсація їм.

— Спасибі за правдиві відповіди.

— До побачення.

Село

— Доброго дня, Олександр Миколайовичу. Виселилися живуче, а пального не вистачає.

— Я вже мав розмову з керівництвом вашого району. Домовилися, як вийти зі скрутного становища. Але візьму це на замітку. Проконтролюю. Як справи на полях?

— Пшениця в колгоспі «Маяк» дає по

47 центнерів. Загалом іде по 41—43. Горішки в окремих господарствах навіть після таких дощів збираємо по 20 центнерів.

— Добре. До побачення.
— Литаренко Надія Вікторівна із Сумської області. Літо, а в нас не вистачає

запасних частин до комбайнів, до техніки на фермах. Як же нам з цим розібратися?

— Надіє Вікторівно, у кожному районі є станція технічного забезпечення. Вони напідкажуть. Повинні забезпечувати сільське господарство паливом, запчастинами на догоришніх унальм. Кожне господарство: державне, кооперативне, фермерське, укладає угоду на бартерних умовах і отримує все необхідне.

— Ціни на запчастини порівняно з 80-ми роками дуже високі.

— Згоден. Співгосподарування в країнах завжди іде. Від промисловців, ТРЕБА БУЛО ЯЩЕ ЦІНИ ВИЗНАТИ ЗАКРИТИ. А ПОКИ ЦІН НА ДЕРЖАВНОМУ ЗМЕНШЕНО БІЛЬШІ, ніж у приватних. Замовлено 5 мільйонів тонн хліба. Решта — за прямими договорами.

— Знаємо, що державні ціни на запчастини нижчі. Чи не можна надрукувати їх у газеті?

— Надіє Вікторівно, це великий каталог. Звичайно, надрукувати необхідно. Але не в газеті, а окремим виданням.

— Спасибі, до побачення.

— Добрий день. Телефонують з вашого районного району. Приємно, що веде «гарячий телефон». Я колись під напис керівництвом починав, працював агроном у Вінничині.

— Вікторію Анарійовича?

— Так. Я Сергій Петрович Вахнів.

— Я добре знаю вашого батька, зоотехніка. Не схилявся він, що він очолює райрадіоамістрацію.

— Олександр Миколайовичу, дуже нас хвилює ситуація з виробництвом цукру. Чув, що збираються закрити 80 заводів. А цукор виробляти 1,3 тис. тонн. Як ваша позиція?

— Цукор, олій, пшениця — візитна картка України. Якщо щось нічого не розумію, то нічого братися до керівництва державою.

— У нас 192 цукрових заводів. Жодна інша держава такого не має.

— Україна приростає АПК. Цукрові буряки, соняшник, пшениця — невичерпне джерело нашого багатства. А те, що робиться сьогодні, нічого, крім шкоди, не принесе.

— Є постановою Кабінету № 490. Ми її підтримуємо, бо легко вже ладе ПІЗІВІВАТИ. Чому? Та тому, що Міжнародному валютному фонду не подобається, що ця постановою передає велике візантійське на цукор з-за кордону. Таким чином підтримується вітчизняний виробник. Переконайте, так і треба діяти, якщо дійсно про свою економіку, про майбуття України. Цукрові буряки — це не лише цукор, це стратегічна перспективна економіка.

— Ми вас підтримуємо. А то забували замалювати, а тепер даватимуть їх нищити. Не по-господарськи це.

— Дякую. На все добре.

Зарплата

— Доброго вечора, Олександр Миколайовичу! Я Гринченко Віра Іванівна, слюсар. На «Моторавно» нам з жовтня минулого року не дають зарплати. Ми зверталися до профспілки, а там відповіли, що то справа Верховної Ради. Нехай хороший бюджет затверджує.

— Справа не в бюджеті, а в тому, як реалізується продукція заводу.

— Завод нічого не випускає.

— Говорю не працюю!

— Три тижні працюємо на швейзаводі, а три тижні — на канікулах. Мотоциклів мало дуже виготовляємо.

— Ситуація скляна. Я спробую розібратися.

— Спасибі.

— Олександр Миколайовичу, я Самойлова Майя з Києва. Треба якось парламенту розглянути питання про приховану безробітність. Заводи не працюють по кілька місць на рік. А якщо і працюють по 3—4 дні на тиждень, то не платять зарплату. Отже багатим доводиться виживати за рахунок дрібної торгівлі. Пропоную, щоб до подальшого законодавства внесли поправку: не брати податки і штрафи з тих людей, хто вимушено безробітний. Якщо жодного підприємства повинні видавати відомості довідка.

— Ви знаєте, в цьому є раціональне зерно.

— Чи може бути розглянуте питання в парламенті?

— Я собі занотував. Спробуємо.

— Дякую. До побачення.

— Олександр Василь Петрович вас турбує. Ямак неспроможна річ у нас із зарплатою виходить. Як лише новий прем'єр з'явиться, то обіцяє до певної строку виплатити. От і Пустовитенко каже, що до листопада бюджетна несе вистасть. Мало віритися. Та й Президент надарує з Аурандиє багатьох чоті обіцяв. Іхніми всталим та мед листи. Це ще не розберуся, що є правда. Кажуть, що ті, хто отримав сертифікати, то за законом, нічого не втраять. А президентський указ нібито говорить, що втрачають. То що, Президент не дає про наразі?

— Василю Петровичу, закон є правда. Укази Президента, згідно з Конституцією, на переладний підлягають лише у тих частині, де немає закону. Отже, коли є закон, то діє лише він, а не указ Президента.

— Завали підписує Президент.

— Так. Вони діють у редакції, яку прийняла Верховна Рада і підписав Президент.

— Дякую.

Законодавство

— Доброго вечора! Олександр Миколайовичу! Леоніда Шахренко із Володимирів. Чув, що Верховна Рада планує внести зміни до Конституції, а Президент змін. В газетях це й бразвє вичитав «конституційні перерозподілу». Думав, про «конституційний перерозподілу» щось пожуривають. Аж Президент перший він пропонує про продовження повноважень Верховній Раді нинішнього скликання, а це суперечить чинному Основному Закону. За Конституцією з ініціативи групи депутатів через

рік після прийняття Основного Закону можуть розглядатися питання про внесення змін. Тож все законно.

Справді, сьогодні в окремі положення Конституції, які бажано уточнити.

Наприклад, прем'єр-міністра, генерального прокурора затверджує Верховна Рада за поданням Президента, а звільняє сам Президент. Нелогічно. Очевидно, і в разі

праві й центристів не дуже й рознізняє. Особливо, коли руху на собі сорочку. Боротьба за проїдання й незалежність. А як до діла доходить, отут і з'ясовується справжнє обличчя. Отож, новий виборчий закон дасть змогу структуризувати парламент. Стане цілком зрозуміло, хто на себе візьме відповідальність за прийняття рішення.

Кабінет міністрів має формуватися за участі Верховної Ради. Депутатська більшість, яка представлятиме окрему партію чи партійне об'єднання, нестиме відповідальність за державну політику. А то мінюють прем'єра, ніби рукавички, і що з того?

У разі, коли формуватиметься Кабінет з новими підодами, то можна буде запитати у людей, прабатьки чи центристів ваш прем'єр то відоміше, чому а суспільства безпорадою, чому життя гірше?

Тоді не лозунги відграватимуть першочергову роль, а реальність.

—Дякую. До побачення.

—На все добре.

Київ

—Щірі вітання. Зав'яте мене Степан Іванович. Я киянин. Скажіть, будь ласка, коли буде прийнято закон про столицю України? —У вересні. Законопроект уже готовий. —Спасибі.

—Я кажу Петровичу. Посмінь, коли вже в Києві закінчиться безлад?

—Ви знаєте, ми вже прийняли закон про місцеве самоврядування. Там чітко визначено роль і місце рад і адміністрацій. Те, що відбувається в Києві, це — елементами порушення законодавства. Народ обрав Косівського. Якщо не задовольняє його робота, треба зібрати сесію, висловити недовіру. Одне слово, діяти за законом. А дехто в керівництві міста діє так, ніби це перебуває на безладному острові, а не в правовій державі. Нині питання визначити комісія Верховної Ради, Верховний суд, Генеральна прокуратура. Навесміло порядок, треба покласти край незрозумілому протистоянню.

випада на прибуткову. До речі, часто бував в Івано-Франківській, Львівській, Волинській, Чернівецькій областях.

Коли працював міністром сільського господарства, то в будь-який час міг відповісти дід, скалки, чого послала, збрала. Склали добрий вивід, чого не вистачало.

Найбільше задоволення і радості — під спілкування з людьми. Працювати, доброзичливо, якщо не терпіть фальші. Природно, я когось не подобався, хтось не подобався мені.

Є різниця в політичних поглядах, психології, моральні засади можуть не збігатися. В народі кажуть: один диниться у воду і бачить зорю, а інший — лише блязку.

Однак, хоч би які різні ми були, а живемо в одній державі. Нині Вітчизни немає і не буде. Для мене це однозначність.

От коли у Львові мали святакувати 53-річчя звільнення від фашистських загрозників, я перелазив до місцевих органів влади і просив не допустити протистояння, розпалювання ворожнечі. Нам нічого ділити.

Я якось ставився до людей, як кров свою на полі бою проливали? Так, був Радичівський Союз. Так, у 39 році Україна вперше у своїй історії об'єдналася у єдину державу. Чого ми постійно гналими тої час? Збуйли висхід. Не стріляй у минаєш з пістолета, бий майбутню вистрату у тебе з гармати.

Шанувати треба одне одного, свою історію, культуру.

А хто більше зробив для Батьківщини, поважає час.

Одне сказу, я в сільському господарстві працював майже 30 років, від радівного агрона до віце-прем'єр-міністра літнього. Сьогодні — перший заступник Голови Верховної Ради. Мені не соромно за свою трудову біографію. Та й не мінатиме нас треба в любові до України, а працювати в поті чола.

—Олександре Миколайовичу, я з вами цілком згоден.

—Добре. До побачення.

Рівне

—Добрдені. Ми привітали вас з 6 соток землі під дачні ділянки. У нас тут на Олександрів, що пізніше, майже всі пенсіонери. Тепер землеконтролювання поїждю, що до нас приїждять по 150 гектарів. На кілоб грошей не вистачає, а тут...

—Я розберусь. Однозначно, це роблять незаконно. Я з'ясуу у керівництва міста, що таку ціну ставлять.

—Доброго дня. Телефоную Донцов Віталію Петровичу, учителю. Думаю, Верховній Раді треба прийняти закон про заборону пропанації насильства, розпущу, засмала реклами іншого народу. Усіх Християн, якийсь виснажок, що їх народом прочитати не може. Телебачення і радіо просто забиті зурбуженою естрадою. Твори вітчизняних митців ігноруються.

—Народний депутат Костюк Михайло Васильович підготував законопроект, який ми розглянемо у вересні цього року. Сподіваюся, ми його приймемо, і тоді буде покладено край неподобству, про які ми говорили.

—Значить, є надія. Дякую, Олександр Миколайовичу. Я вас прихильник.

—Спасибі, Віталію Петровичу. —Я Арсеном Анатолієм Олексійович з Олексій Іванович Радичівської Армії. Підприємство, яке ми створюємо, а там не тільки, що палми мають лише офіцери кадрової служби. Але я теж Батьківщині служу.

—Намішати на мене ім'я й листа. Я розберусь із цією ситуацією.

—Спасибі. До побачення.

Ось так упродовж двох років перший заступник Голови Верховної Ради Олександр Ткаченко відіграв на запитання чимайтєлого «Голосу України». Характерні особливості усіх бачивку дивнісі — доброзичливість, пошта до співрозмовника і до Верховної Ради. Це відмінно видно, що намагається пошукати в суспільстві дію, нібито парламент не має авторитету в людей, нібито народні депутати нічого доброго не роблять. Ні, каже. Ні Народ не обурюється. Він уже розібрався, де зерно, а де пшави.

«Нормальні герої завжди йдуть в обхід»

(Початок на 1-й стор.)

Не будемо казати про прем'єрську чехарду, яка нісмі набива лаоскому. Варто звернути увагу лише на перманентну кризу відносин між гілками влади, проковані розколи в середині політичних партій, постійне падіння виробничості і рівня життя людей. Задлягувалися не тільки економічні реформи, а й становлення громадянського суспільства. Зрозуміло, з таким багажем на вибори і потяжимо не зарту. Все це влада — солов'як річ, солов'як за халву на халыву. Отож і розпочалася безпрецедентна боротьба з непокірним парламентом.

І що ж? Виявляється, як заявив на брифінгу голова адміністрації Президента Євген Кушнарів, ніхто не ставить під сумнів конституційні повноваження депутатів народних. Недаремно Євген Кушнарів висловлює заповітну мрію — цюправда, яєвдимочно: власну ці президентську — про однопартійний курс на демократію. Недаремно Євген Кушнарів висловлює заповітну мрію — цюправда, яєвдимочно: власну ці президентську — про однопартійний курс на демократію. Недаремно Євген Кушнарів висловлює заповітну мрію — цюправда, яєвдимочно: власну ці президентську — про однопартійний курс на демократію.

Отже і не дивно, що нині доводиться маневрувати: цілі ниправдують засоби, а «нормальні герої» завжди йдуть в обхід.

Володимир КОРОЛЮК.

Хто керує парламентом?

За словами голови адміністрації Президента України Євгена Кушнарів ніхто не ставить під сумнів конституційні повноваження депутатів народних. Значить, ми не маємо сьогодні ідею про те, що будь-яке намагання розпочати перерозподіл компетенцій між головними суб'єктами державної влади неминуче призведе до серйозного загострення політичної ситуації. Ігнорувати компроміси, досягнути суб'єктами влади у ході прийняття Основного Закону, які і створювалися питання розподілу компетенцій повноважень гілок влади, є безвідповідальним кроком. Зосередження зусиль на прийнятті закону про вибори, програми діяльності уряду, розгляд держбюджету на наступний рік — такими повинні бути першочергові напрямки діяльності парламенту, заявив на брифінгу Євген Кушнарів, повідомляє ДІПАУ-Україном.

Тепер уже й глава президентської адміністрації намагається визначити напрями роботи парламенту.

ПЕРША РІЧНИЦЯ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

звільнення посадових осіб такого рангу не обидно мати згоду Верховної Ради. Є проблема з організацією самоврядування, призначення-звільнення керівників силових міністерств.

Я вважаю, що внесення змін до Конституції — це законодавчий процес. Чи у США, чи в Штатах Америки поправкам до Основного Закону у кілька разів більше, ніж у нас Конституції.

Життя не стоїть на місці. Змінюються економічні, політичні, суспільні умови. Тому переконаний, Основний Закон не дотима, не застелена форма, а живий організм, що розвивається.

Виявляю, деактивізацію, обережно Основний Закон можна змінювати.

Нерозумно знімувати одне одного з неконституційних діях. По-державному треба підходити до цього питання.

—Олександр Миколайовичу, коли ж ви у відставку, на відпочинок?

—Та як із справним віпоромом, тоді вже й відпочину.

—Дякують з Полтавської області, з Карлівки. Олександр Миколайовичу, Леонід Кучма не складає присяги на новій Конституції. Не брав на себе зобов'язання виконувати її положення, не астує на посаду Президента на новій конституційній основі. Він ніхто зараз.

—Так не можна говорити. Президент склада присягу на чинній тої Конституції. Програмі дії Президента Верховна Рада складала вже за нового Основного Закону. До речі, багатьох положень старої Конституції ввійшло в нову.

—Я керуючий, що депутатів-сумнівників не повинно бути.

—Ви маєте рацію. Кандидати а народні депутати писали заяви, що в разі обрання передають працювати у Верховну Раду на постійній основі. На жаль, не всі виконали свою клятву. Але то справа совісті і честі кожного.

Конституційний суд, на мій погляд, хибно толкує деякі положення окремих законів. Переконаний, необхідні нові закони до законодавства, щоб толкувати закон має право лише той, хто їх приймає, тобто — Верховна Рада.

—Згоден з вами, Олександр Миколайовичу.

—Добрі день. Анатолію Леонідовичу Тимощу, Київ. Олександр Миколайовичу, як ви ставитесь до проблеми продовження повноважень нинішнього складу Верховної Ради?

—Негативно. В Конституції визначено термін повноважень нинішнього складу Верховної Ради — 4 роки, назавою рік, місяць, день нових виборів. Тож треба спокійно скласти повноваження. Дати можливість народу зробити вибір, а новий склад Верховної Ради нехай розпочне роботу у визначеному Основним Законом терміні. Хоча говорять, що, мовляв, для проведення чергових виборів необхідні знанні конституції. Значить, кожен, хто в цьому сущ, повинен, потрібні. Але не в цьому сущ. Хоча кожен, хто в цьому сущ, повинен, потрібні. Але не в цьому сущ. Хоча кожен, хто в цьому сущ, повинен, потрібні. Але не в цьому сущ.

—Можливо, треба внести поправку, що парламент має працювати 5 років. Президент обирається на п'ять років, то нехай і Верховна Рада стільки ж працює. Але це вже після проведення виборів у березні 1998 року.

—Олександр Миколайовичу, ви підтримуєте ідею проведення наступних виборів за змішаною системою?

—Обома рахують.

—Але це дасть суспільство?

—Коли 50 відсотків народних депутатів будуть обирати за партійними списками, це дасть змогу розібратися, хто є хто. Якщо подивитися на лозунги, програми, то лінь,

Один з варіантів — розпуск міськради і призначення нових виборів.

—До побачення.

—Вас турбує Веселого Антонія Івановича. Мого адресу: Київ, вул. Анінська, 17/а.

—Олександр Миколайовичу, застерігаю до вас як до Акадія з великої групи. Я ваю, ветеран війни, інвалід І групи. В мою життя було дві війни і три голоди. Вже не можу жити у холодної квартири. Виходити з нею. Допоможіть.

—Антонію Івановичу, я залишаю вашу адресу. Вирішу з міськом владою.

—Спасибі.

—Я Махара Аліса Антонівна. Київ. 16 років працюю на заводі. Наше прожання чотири сім'ї в одній квартирі.

—Алісо Антонівно, я розберусь.

—Дякую.

—Я вчителька, зовуть Оленою Степанівною, 75 років. Серце кров обмінюється за інших дітей. В нашому дворі збудили-затопили автомобілями дитячий майданчик, поламали дерева. Малечі ніколи скочувати від гуркоти і газів. Це по Фрунзе, 17. Я знаю, Олександр Миколайовичу, ви добра людина.

—Олено Степанівно, вирішимо, як навесні поїдемо.

—Тільки проконкретизую. Я зверталася у жек № 803, в районон адміністрацію, а ніз і ніні там.

—Добре. Зробимо.

—До побачення.

Україна

—Добрий вечір. Островський Євген Іосифович з Івано-Франківська. Часто слухаю і бачу вас по телебаченню. Ви працювали на Тернопільщині. Про вас там дуже хороше думки. Але здаюся мені, що ви проходили ставтеся до західних українців.

—Євгене Іосифовичу, ви мене дивуєте. Хіба тої більше любимо свою країну, хто голосніше про не кричить? Діла — ось мрію нашої турботи про рідний край. Ви згадали Тернопільщину. Так, я там не одну безсонну ніч жав. Область із латвійою

Завдяки їхнім рекомендаціям беззастережної і передчасної лібералізації зовнішньоекономічної діяльності, вже сьогодні в Україні парализовано всі виробничі галузі, навіть ті, що були пріоритетні і природні для України — зокрема сільське господарство.

Сьогодні в Україні імпортом є більшість продуктів

Нинішнього сезону пакет документів, розроблених урядом, зводиться до ліквідації монополії товаровиробників на дешевий цукор. Напрямкінні трави у високих кабінетах вирізняє постановою «Про регулювання ринку цукру». Згідно з нею, Міністерству АПК, об'єднанні адміністраціїм доручено «вжити заходів для істотного зменшення в подальшому переробки цукрових буряків на дашевіших умовах». Щоб зроби́ти ціну вигідною для переробки, уряд вівся до інших кроків: встановив загальну квоту поставок його на внутрішній ринок в обсязі 1,5 мільйонів

Чому не можна готуватися?

М. Павловського і Дж. Сакса

харчування і товарів масового споживання, майже все сільськогосподарська техніка. А що залишилося в Україні в розділі праці? Екологічно небезпечне та енергомістке виробництво, депо робочої сили та інтелекту? Тому М. Павловський, виходячи з ідеології стратегії розширення ринку, до відомих шляхів поглинання ринків додає нові, характерні для постсоціалістичних країн. Серед них — припущення інтелекту нації до такого рівня, щоб країна, ринок якої поглинається, була здатна використати продукцію розвинених країн, але не була б здатна розробляти й виготовляти конкурентоспроможну продукцію. Проблема технічної документації, підтвердження успішної реалізації цього шляху. Липке одні високотехнологічні підприємства використовують досвідчені фахівці України. Якщо ж в Україні майже припинено зв'язи. У багатьох регіонах України залишилися на 10 тисяч населення менш як десять інженерів-конструкторів, які здатні розробити технічну документацію. А це вже характерні прикмети слабозрозумітих країн.

З урахуванням населення маємо зовні Дж. Сакса та О. Пивоварського про ларське поволення лібералізації торгівлі та трансферти економіки відкрито змушувати як західні, так і західні економіки. Україна, на жаль, навілені дані вже стали гіркою реальністю.

Починаючи для України досвід країн Латинської Америки щодо лібералізації зовнішньої торгівлі та широкого використання кредитів міжнародних фінансових організацій. Про які успіхи і незалежність країн можна вести мову, коли тільки за минуле десятиліття (1981—1990 рр.) їх зовнішня заборгованість зросла більш як на 200 млрд. доларів і піднімається до астрономічних сум — 573 млрд. доларів.

Згідно з даними ООН, у слабозрозумітих країнах, що їх контролює Захід, 1,3 млрд. чоловік проживають нині за межею бідності, 700 млн. є голодними, 2,1 млрд. хворіють на анемію, близько 1,3 млрд. не мають доступу до чистої питної води, 85 відсотків усіх бід і ресурсів споживає й ата частина населення земної кулі, яка живе в розвинених країнах. І ли-

ше 15 відсотків приналеж до релігійного населення світу. Міряться, що ми опинимося серед «золотої мільярда» щасливих і багатих, навіно, коли бідність уже стала масовим явищем. (Висв. 1997, т. 5, ст. 91—92).

Нівитися на помилка, а лібералізація зовнішнього торгівлі і бере кредити на умовах, виплати кредиторам, які сприяють збільшенню економічної заборгованості, сплавові виробництва та інтелектуальній дегралізації. Ми практично вже входимо в коло слабозрозумітих країн.

У зв'язку з цим, на нашу думку, правильним є запровадження М. Павловського однак кредитів як керівних і гарантії їх виконання. Згідно з цією кваліфікацією, більшість кредитів міжнародних фінансових організацій підключили для України, і зовнішньоекономічного боргу, не дають. Таким чином, неубортованим і безінвестиційним видаються рекомендації Дж. Сакса для України щодо вступу до світової системи ГААТ, яка приносить успіх передусім країнам-експортерам. Хоча Дж. Сакс і підкреслює успіхи Китаю в економіці, але він акцентує увагу на тому, що Китай досі ще не приймає умов системи ГААТ.

Отже, для М. Павловського розв'язання всіх соціальних проблем є: зростання власного виробництва, яке неможливе без розробки урядом промислової і аграрної політики, стратегію захисту свого ринку та свого виробника, об'єднання політика лібералізації зовнішньоекономічної діяльності, підпорядкування банківської системи інтересам виробництва України, підвищення оплати праці в 5—7 разів, самостійність у використанні прийнятих керівниками країни зміни ціностей і субсидій, розрахунок на власні сили, власний науково-технічний потенціал, освіту, охорону здоров'я, єдиність духовності й мови.

На звернення аналізу книг М. Павловського і Дж. Сакса розглянемо особливості висвітлення ними проблем інфляції і створення ефективної фінансової системи.

Дж. Сакс, виходячи з положень монетарної економічної теорії, свою проблему інфляції розглядає в контексті загальної дефіциту бюджету без урахування причин його виникнення.

На відміну від Дж. Сакса М. Павловський допускає, що всі

параметри, які входять до закону обміну грошей, можуть змінюватися довільно. Це дає йому змогу отримати нову, йому формулу визначення інфляції, яка вибивається на ній не однією чинником — дефіцитом бюджету, а ще багатьох, таких як: приріст (або спад) виробництва, неконтрольований приріст швидкості обігу грошей у комерційних банках, рішень банкізаций, затримки у виплаті зарплати, лібералізація зовнішньоекономічної діяльності, збереження грошей і розрахунок в національній валюті, відплив капіталу за кордон, кредитування Національним банком комерційних банків, нерівнова повеліка підприємств і підприємств.

Формула М. Павловського застосована до нестабільної, перехідної економіки. Новим висновком М. Павловського є, що економічна теорія не здатна цілком охопити всі аспекти інфляції. Для розв'язання проблем інфляції не обходимо спиратися на сукупність економічних теорій (Кейнса, Фрімана та ін.).

Приблизноючи інфляції, за рекомендаціями Дж. Сакса, не віддає і зростанням виробництва, а тому лише відносне розв'язання проблеми і веде до зростання внутрішнього та зовнішнього боргу.

Реконструюючи М. Павловського будуються не тільки на монетарній економічній теорії, а й показують вплив на прироблення інфляції ринка виробництва, зайнятості, втручання держави в економіку.

З його формули стають зрозумілі дії Ф. Рузвельта щодо підпорядкування банківської системи США інтересам виробництва, націоналізації німешкої банківської системи, яка, по суті, усуває її основні причини інфляції, що є в Україні. Аналогічно, відомою виробництва і банківської системи за відомою схемою Т-Г-Т, що створює головну ланку ринкової економічної системи, М. Павловський розглядає, що зможуть не тільки в транзитних межах ізольованої, чистої економіки, а й з урахуванням асресанних кордонів і міжнародного співробітництва.

Він дає йому змогу зробити висновок про те, що головною перешкодою побудови ринкової економічної системи в Україні є не-перехідний характер банківської системи України, по-друге, беззастережна лібералізація зовнішньоекономічної діяльності, по-третє, низький рівень кваліфікації та інформованості населення

через низький рівень оплати праці, пенсій, стипендій. Він об'єднує умови, на яких не обходимо підвищити оплату праці, пенсій, стипендій у 5—7 разів, тоді як Дж. Сакс рекомендує підтримувати оплату на низькому рівні, та ще й скоротити число пільг і соціальних виплат для населення.

Нарешті, підкреслюючи особливості, яка є в книжках М. Павловського і Дж. Сакса, це глибина проблематики проблеми проміж міра втручання держави в економіку.

У книжці Дж. Сакса ця проблема висвітлена в загальних рисах і зовсім не враховує особливостей економіки перехідного періоду та особливостей України.

У книжці М. Павловського ця проблема висвітлена здебільшого, глибоко й повно. Їх розв'язання ґрунтуються на використанні нового поняття — стійкості економічної системи, на використанні аналогічних структурних схем управління, в технічних системах і в економічній, на законах розвитку і дегралізації ринку, а також на досвіді західних країн, які використовують економічну систему економічної діяльності людини.

Автор звертає увагу на те, що аналогічно діяльності людини, яка виконує певну функцію, глибоко й повно. Їх розв'язання ґрунтуються на використанні нового поняття — стійкості економічної системи, на використанні аналогічних структурних схем управління, в технічних системах і в економічній, на законах розвитку і дегралізації ринку, а також на досвіді західних країн, які використовують економічну систему економічної діяльності людини.

Автор звертає увагу на те, що аналогічно діяльності людини, яка виконує певну функцію, глибоко й повно. Їх розв'язання ґрунтуються на використанні нового поняття — стійкості економічної системи, на використанні аналогічних структурних схем управління, в технічних системах і в економічній, на законах розвитку і дегралізації ринку, а також на досвіді західних країн, які використовують економічну систему економічної діяльності людини.

Усе викладено, робить зрозумілим висновок М. Павловського про несприятливості для України умов, на яких намагаються кредити і ланкою міжнародних фінансових організацій, бо вони: змушують Україну спиратися на монетарну економічну теорію, а вона як було вказано, не розв'язує проблему економіки перехідного періоду, вимагає беззастережно лібералізувати зовнішньоекономічну діяльність, а це сприяє дегралізації суспільства і є головною перешкодою розвитку в Україні ринкової економічної системи, намагаючись на усуненні держави втручання в економіку.

Павловський переконливо доводить, що звільнення економіки перехідного періоду можна розв'язати винятково завдяки втручанням держави в економіку, низький рівень кваліфікації та інформованості населення ринку в економічній через ме-

ханізм формування промислової й аграрної політики, розв'язання соціальних та економічних проблем (розумова складова).

Як пише М. Павловський: «Політика цих міжнародних організацій, не маючи під собою глибоких наукових підстав, спираючись нерідко на мійні констатції на зразок «людинов терапія» і трифазної послідовної стратегії економічного розвитку, не враховуючи реалій і місця державного регулювання в економічній перехідного періоду, делалі частіше далі збої, спричиняючи соціально-економічні наслідки, що суперечать намірам, декларованим Міжнародним валютним фондом і Світовим банком».

У книжці М. Павловського є невелика, але змістовна частина — «Громадянське суспільство і держава», аналогу якої немає в книжці Дж. Сакса і в якій автор, використовуючи загальноприйняті механізми управління, висвітлює новітню проблему взаємодії суспільства і держави, впливу кризи на обмеження прав людини (пересуд, цензура, цензура), на які хотіли впливати права і власність на місце і роль людини в суспільстві.

Загалом, як переконливо показує Павловський, виконуючи беззастережно рекомендації книжки Дж. Сакса та О. Пивоварського «Економіка перехідного періоду. Уроки для України», Україна стає на прямий шлях в коло слабозрозумітих країн.

Практично не підтвердив і Дж. Сакс під час своєї лекції у Києві-Міжнародній академії управління. «Щоб злетіти вгору, треба спочатку досягти дна» («Довольно вельми», 1996, 26 вересня). Але при цьому не вказав, скільки ший треба часу, щоб досягти дна і скільки десятиліть триватиме підняття з дна боляй до того рівня, з якого почалося падіння, тобто до 1990 року.

Нарешті, використовуючи рекомендації М. Павловського, Україна зможе змінити історію економічного реформування і піти не в ХХІ, а в ХХІІ століття, за короткий час подолати «світ» тернистий шлях у коло розвинених країн.

Як пише М. Павловський: «Вирішення і створення механізмів, об'єднаних достойними керівниками і політиками, які осмислять в інтересах України чужий досвід і збільшуватимуть здобутки свого прикладного, талановитого народу».

Петро СТЕПАНОВ, народний депутат України, доктор філософії;

Микола МАХНЕНКО, доктор економічних наук.

тоні і затвердів мінімальну оптову відпускну ціну на солідний пісок поробу-97 — 1190 гривень за тону. Товаровиробники, згідно з документом, гарантується 700 гривень за кожну тону злих коренів, а цукор, вироблений понад квоту, продасть за ціною реалізації лише за межами держави.

Утім, сурогитивники у нових працях гри, з'ясувалося, не менше ніж у старих. У невиконаності товаришів робників: сіячі цукрових буряків орієнтувалися на давальницьку схему, а про введення обмежувальних квот на весні вони ще й гадали не мали. Тому зростає тепер на «солідних» гектарах коренів у такій кількості, що вистачить і на дві внутрішні квоти. Значна частина аграрників ще до введення постанови уклали угоди під цукор на ті чи інші матеріально-технічні ресур-

си. Як їм бути тепер? Маю врятувати аграрники, що за злато сировину вони отримували «живі» гроші. І не через цукор. А про терміни повернення коштів у постанові не пишеться. Та і 700 гривень за тону виробленого, вважають аграрники, — шия замаха.

Переробники теж не все до вподоби. Чому 1190 гривень, а не 1360, запитують вони. Багато заводчан не зрозуміють у життєздатності упродовж року несе. Втім, нарікають цукроварі, якщо підемо назад, до давальницької схеми, заводи наступного року накажуть довгі життя.

Навряд чи зможуться постанови і споживачів, коли їм діляться, що за таких умов піна на цукор з нового врожаю зростає, приміром, до 2 гривень за килограмм.

Відомі в солов'янських публікаціях ще одна заінтересована сторона. Світовий

банк та МВФ, який мавле ось те, що Україна перенаєсана цукром і іноземцям на нашому внутрішньому ринку нім не закритися, вже окреслили постанову антиринкову і вимагають негайного скасування (одна з умов надання кредиту на реструктуризацію АПК) мінімальної ціни на цукор та цукрові буряки. Застесь, саме тут і криється невизначеність щодо постанови в урядових кабінетах.

Міністр Міністерства АПК Юрій Карасик вважає, що постанови жити, бо підтримати товаровиробника можна лише лише регулюючи ціни. Втім, Кабінет скасував такі мінімальні ціни на цукор і цукрові буряки...

Наперелоді «солідних» жиня цукрова галузь знов переживає період невизначеності...

банк та МВФ, який мавле ось те, що Україна перенаєсана цукром і іноземцям на нашому внутрішньому ринку нім не закритися, вже окреслили постанову антиринкову і вимагають негайного скасування (одна з умов надання кредиту на реструктуризацію АПК) мінімальної ціни на цукор та цукрові буряки. Застесь, саме тут і криється невизначеність щодо постанови в урядових кабінетах. Міністр Міністерства АПК Юрій Карасик вважає, що постанови жити, бо підтримати товаровиробника можна лише лише регулюючи ціни. Втім, Кабінет скасував такі мінімальні ціни на цукор і цукрові буряки...

Наперелоді «солідних» жиня цукрова галузь знов переживає період невизначеності...

Валерій ДРУЖЕНКО.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Самоврядування. проблеми зростання

Ради з великої букви — букви закону

Відповідно до акимо Конституції України і нового Закону «Про місцеве самоврядування», райони й обласна рада у двомісячний термін після набуття законом юридичної сили переробляють гола рада, ящо по послуд обіймають особи, призначені головами відповідних держадміністрацій. Керівники місцевих органів виконавчої влади не мають права посягати свою службу діяльність з іншою роботою, за винятком викладацької, наукової і творчої.

Так от, якщо обласна рада у цьому питанні вже визначилась, то райони ради не виконують ані Конституцію, ані закон.

Порушення цього положення трапляється на кожному кроці. З 17 керівників районів області тринадцять обіймають дві посади — голови райдержадміністрації і голови ради. Заступник голови облдержадміністрації С. Третяков ніяк не залишить крило голови Харківської міськради, а тепер уже — міського голови. Директор Малицького металургійного комбінату В. Жуков виконує обов'язки міського голови на громадських засадах. Такі ось наслідки довільного трактування законів.

Одним із камейв спотикання общє стати питання про комунальну влас-

ність. За новим законом управління об'єктами спільної власності територіальних громад мають здійснювати районні та обласні ради. Та інші це майно фактично перебуває в руках місцевих адміністрацій. Доходить до абсурду: будівля, де розташована Донецька обласна рада, перебуває на балансі обласної адміністрації.

Частину повноважень, що ми їх свого часу делегували місцевим виконавчій владі, тепер доводиться забирати назад. А коли справа торкається власності, розподіл повноважень перетворюється на великий болісний процес. Це не означає, що рада почне опікуватися поточними господарськими справами. Йдеться про те, що кадрова політика, операції з власністю (купівля, продаж, оренда, акціонування) мають бути справою того, кого обрали територіальна громада.

Постає питання: а чи захоче адміністрація, не бувши власником, займатися управлінням об'єктами? Значайно, деякі повноваження можна передати місцевим і виконавчим радам. Ці органи мають вільні кошти, і це полегшує справу. Причому, курортніми закладами Слово-ягнорська зручнє керувати самі Слово-ягнорська, а підприємством з вироботу солі — із Соледара, а не з обласного центру. Та

може трапитися таке, що місто не захоче класти собі на плечі додатковий тягар. Що тоді? Адже в штаті обласної ради не передбачено експертів з управління комунальною власністю. Всі ці нюанси має відбивати відповідний закон.

Між іншим, хоч у новому законі й не вказано прямо на підпорядкованість і зв'язок рад різних рівнів, такий зв'язок очевидний. Так, стаття 26 «Виключна компетенція сільських, селищних, міських рад» з розділу 2 «Організаційно-правова основа місцевого самоврядування» перегукється зі статтю 43 «Питання, що їх розв'язують райони та обласні ради». У прямому розумінні району та обласна рада є вищими органами для сільських, селищних, міських рад лише в певних випадках: у питаннях бюджету, комунальної власності тощо. З другого боку, оскільки обласна й районна ради представляють інтереси територіальних громад, то у своїй діяльності вони мусять враховувати думку ради, котра представляє відповідну громаду.

Закон «Про місцеве самоврядування» закріплює самостійність місцевих бюджетів, засади їх формування. У розділі 1 сказано, що обласна й районні бюджети — це план утворення

й використання фінансових ресурсів, потрібних для забезпечення спільних інтересів територіальних громад, виконання місцевих програм, бюджетного вирівнювання.

Здавалося б, усе просто. Бюджет формується знизу, «збирається» все, що потрібне у селі, селищі, місті, на договірній основі віддають до району, обласної частини, потрібну частину здійснення спільних інтересів, решту — на державу. Все-таки більше за неї. Ба ні. Стаття 61 починається так: «Районні й обласні ради затверджують бюджети, що формуються з коштів державного бюджету». «Отже, бачимо пряму залежність від офіційного Києва: який встановлює відсоток, такий і буде. І сперечається на сесіях скільки завгодно.

Розумно, новий закон не ідеальний і не позбавлений недоліків. Практика розставити крапки над «іє» та встановити, коли відбивається фактичне підпорядкування органів місцевого самоврядування адміністраціям, самі ради мусять усадовити: вони — одна з гілок влади, їх обирає народ, вони представляють його інтереси і саме їх мають обстоювати.

Олег РІБАКОВ, заступник голови Донецької обласної ради

Конфліктна ситуація

З КВІТНЯ 1993 року моя колектив працює в умовах оренди. Працюємо негайно: до 80 відсотків оптимізовану придбукти складсько-а і податкової готелю. Оновлено 60 відсотків основних фондів підприємства, відремонтовано третину номерів від європейського рівня. У 1996 року до державного бюджету переказано понад 1,6 мільйона гривень. Наші зусилля щодо досягнення європейського рівня обслуговування числою оцінки представники Європейського банку реконструкції та розвитку, які в ході підготовки спільного «технічного фонду до квітня 1997» (відбується в травні 1998 р.) трічі оглядали київські готелі. Та наші успіхи, на жаль, радують не всіх.

До процесу приватизації готелю «Україна», рязначатого за нашою ініціативою, включилися сили, які дестабілізували ситуацію, атягуючи колектив у нескінченні «розборки». Чинники від приватизації з регіонального відділення Фонду державного майна міста Києву, посилаючись на бущітоті отримання відмову орендарів від участі в приватизації, що саме по собі абсурд, на бачі майна колектив не погодився з державне підприємство (без жодного працівника готелю, зате з нашою власністю). Таким чином вони намагаються позбавити нас, оскільки ми стоїмо на заваді продажу готелю ім'ярек з пугим замкненням. При цьому опиняється на вулиці понад 400 колектив.

О. КРАСОВСЬКА, Д. ЛІПШЕНКО
Л.В. ЛАСЕЧКО (позова 54 підписи).

Начальник регіонального відділення ФДМ по м. Києву Владислав Буржинський підтвердив мені, що 26 березня 1996 року на підставі заяви організації орендарів готелю «Україна» і рішення Київської держадміністрації почалася приватизація підприємства. РВ ФДМ передбачило, за словами його іначальника, продаж пакета акцій, а це 51 відсоток інвестору, який би повністю реконструював готель. Ориєнтовна вартість проекту — 20–30 мільйонів доларів. 28 лютого нинішнього року видано наказ про створення ВАТ «Готель «Україна» на базі державного підприємства.

— Конфлікт і протин групового егоїзму

му колективу почалася тоді, коли спеціальна комісія вирішила провести дощукну приватизаційного майна, — каже

Кому хочеться приватизувати?

перший заступник начальника того ж регіонального відділення Валерій Трибрат.

Нова методика оцінки, як він вважає, дає можливість приміди об'єкти продавати не за залишкову вартість, а з урахуванням так званих нематеріальних активів: права користування землею, місця розташування, ділової репутатії. Якщо ж брати до уваги альтернативний проект оцінки, запропонований працівниками «України», то власність орендного колективу сягне 60 відсотків, обурено констатував В. Трибрат. І уточнив: невеликий колектив став власником усього готелю! Мовляв, це таке бачення?

— Із цифр, наведених у листі до редакції, — відзначає голова організації орендарів готелю «Україна» Ольга Крассовська, — нескладно зробити висновок, що колектив далекій від групового егоїзму. Ми хочемо спокійно працювати і створити підприємство європейського рівня. А в розгнітаному чинниками конфлікті дотримуємося одного: приватизація має проводитися згідно із законами. Керівники РВ Фонду державного майна Києву, схоже, вважають, що вони мають право нехтувати законами. Як іншає назвати те, що оцінку державного майна Фонд проводить за одними нормативами, майна орендарів — за іншими, а своє рішення про створення акціонерного товариства уключає без участі трудового колективу? І як можна змирнитися з тим, що вартість нематеріальних активів майже в чотири рази перевищує ціну власної матеріальної частини?

Пояснюємо мотиви створення АТ, керуватимуть РВ посилається на закон, якого на той момент... ще не було. Наказ про створення АТ підписано 28 лютого цього року, а нова редакція зако-

ну «Про приватизацію майна державних підприємств», яка дає право органу приватизації в разі відмови орендарів

від участі в приватизації проводити роздержавлення без них, опублікована 20 березня і набула чинності 30 березня.

Проти інвестора колектив виступає не тільки тому, що він міфичний, жодного разу не з'явився з пропозиціями. І навіть не тільки тому, що після його приходу працівники готелю — хто відразу, а хто після певного часу — опиняться на вулиці. Чи не абсурд, цілком розумно запитує О. Крассовська, що інвестувати збираються високорентабельне підприємство? Трічі працівники готелю

оскаржували дії керівників РВ, звертаючись до Фонду держмайна, та з квітня цього року відповідей не отримали. До того ж, стверджує Ольга Крассовська, регіональне відділення кваліфікує швидше продаж готелю, щоб рішення суду не користь орендарів, стали неможливими для виконання. Неодноразово винесені Арбітражним судом міста Києва рішення про припинення приватизації нім же й відмінялись. Організація орендарів, намагаючись погасити конфлікт, згодом створила незалежну експертну комісію з перевірки законності.

Андрій ЄВТУШЕНКО.

Від редакції.

Не маючи змоги втручатися в конфлікт між трудовим колективом і Фондом держмайна, редакція все ж визнала за потрібне ознайомити читача з науково-правовою експертизою, проведеною з даної проблеми в Інституті держави і права ім. В. Корецького НАН України. Отже, слово — В. Нагребельному, заступникові директора, кандидату юридичних наук.

— Згідно зі ст. 1 Закону «Про приватизацію майна державних підприємств», приватизація — це відчуження майна, що перебуває в державній власності, на користь фізичних та юридичних осіб. Таким чином, відмовою від участі в приватизації в даному разі є відмова від купівлі акцій відкритого акціонерного товариства, заснованого державним органом приватизації та орендарями.

Тому обуреному пропозицію організації орендарів готелю «Україна» про необхідність внесення змін до проекту статутних документів ВАТ «Готель «Україна» слід розглядати як незгоду із запропонованим регіональним відділенням ФДМ варіантом цих документів, а також незгоду з результатами оцінки держмайна, а не як відмову від приватизації.

Таку пропозицію можна було б вважати відмовою від приватизації тільки в тому разі, якби в рішенні загальних зборів трудового колективу готелю від 6 лютого 1997 р. і в листі регіональному відділенню ФДМ, датаному тим самим днем, було б сказано, що в разі неприйняття органами приватизації пропозиції орендарів колектив відмовляється від приватизації.

Таким чином, наказ представників ФДМ по м. Києву від 28 лютого 1997 року має бути визнаний таким, що не діє.

ПОНЕДІЛОК, 11 СЕРПНЯ

УТ-1

06.00 Анонс
06.15 Доброго ранку, Україно!

УТ-2

08.50 Фінансовий огляд
09.15 Авантюра. Прем'єра
09.45 Життя. Хвиля тріумфу в Київському театрі драми і комедії

УТ-3

09.45 Тільки музика
10.00 УТН
10.10 Мультифільм
10.20 Молода Галичина-97. Частина I

УТ-4

11.30 Телефільм
12.00 Молода Галичина-97. Частина II

УТ-5

13.00 УТН
13.10 Танцюбу Донещка зашаршує

УТ-6

14.57-15.57 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім»

УТ-7

16.00 УТН
16.10 Анонс
16.15 Бійний град

УТ-8

16.45 Мультифільм
16.55 Дружина Президента — дітям України. Концертна

УТ-9

17.45 Арабська — перлина Азії

УТ-10

18.15 Національний хіт-парад

УТ-11

18.20 Всеукраїнський фестиваль телеорганізації «Калінові острови»

УТ-12

18.45 Анонс
18.50 Фінансовий огляд

УТ-13

19.15 Саме той
19.40 «Палітра». Художник Сидоренко

УТ-14

19.35 Анонс
20.00 Національний хіт-парад

УТ-15

20.20 Телеканал «Право»
20.40 Вечірня казка

УТ-16

21.00 УТН
21.30 Національний хіт-парад

УТ-17

21.35 Спортинг канал
21.45 Фінансовий огляд

УТ-18

22.30 УТН
22.45 Анонс
23.50 Х/ф «Не для публікації»

УТ-19

16.00 Чемпіонат світу з легкої атлетики

УТ-20

18.00 Молодіжний серіал «Перші поцілунки», 227 с

УТ-21

18.30 Телеканал «Королівна Марго», 6 с.

УТ-22

19.30 Т.СН: телевізійна служба новин з Аллоу Мазур

УТ-23

20.00 Жіночі історії: підступність та кохання. Музична мелодрама «Заєць переміг казанку»

УТ-24

22.25 Ток-шоу Міколая Коляди «Збройні і зброї»

УТ-25

22.50 Т.СН: телевізійна служба новин

УТ-26

23.00 Світ молодіжних споків у програмі Сергія Лисенка «Термаль»

УТ-27

07.00 Телеорганізація

УТ-28

08.00 Спорт-тайм

УТ-29

08.20 Політичний огляд

УТ-30

08.30 PRO UKRAINE

УТ-31

09.00 Велике пластичне діво. Мультифільм «Неправильні діти»

УТ-32

09.30 Голоси України

УТ-33

09.45 Фінансовий огляд

УТ-34

10.00 УТН

УТ-35

10.10 Мультифільм

УТ-36

10.20 Молода Галичина-97. Частина I

УТ-37

11.30 Телефільм

УТ-38

12.00 Молода Галичина-97. Частина II

УТ-39

13.00 УТН

УТ-40

13.10 Танцюбу Донещка зашаршує

УТ-41

14.57-15.57 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім»

УТ-42

16.00 УТН

УТ-43

16.10 Анонс

УТ-44

16.15 Бійний град

УТ-45

16.45 Мультифільм

УТ-46

16.55 Дружина Президента — дітям України. Концертна

УТ-47

17.45 Арабська — перлина Азії

УТ-48

18.15 Національний хіт-парад

УТ-49

18.20 Всеукраїнський фестиваль телеорганізації «Калінові острови»

УТ-50

18.45 Анонс

УТ-51

18.50 Фінансовий огляд

УТ-52

19.15 Саме той

УТ-53

19.40 «Палітра». Художник Сидоренко

УТ-54

19.35 Анонс

УТ-55

20.00 Національний хіт-парад

УТ-56

20.20 Телеканал «Право»

УТ-57

20.40 Вечірня казка

УТ-58

21.00 УТН

УТ-59

21.30 Національний хіт-парад

УТ-60

21.35 Спортинг канал

УТ-61

21.45 Фінансовий огляд

УТ-62

22.30 УТН

УТ-63

22.45 Анонс

УТ-64

23.00 УТН

УТ-65

23.15 Свіле народна артистка України Л. Юрченко

УТ-66

00.35 Анонс

УТ-67

00.45 Анонс

УТ-68

00.55 Анонс

УТ-69

01.05 Анонс

УТ-70

01.15 Анонс

УТ-71

01.25 Анонс

УТ-72

01.35 Анонс

УТ-73

01.45 Анонс

УТ-74

01.55 Анонс

УТ-75

02.05 Анонс

УТ-76

02.15 Анонс

УТ-77

02.25 Анонс

УТ-78

02.35 Анонс

УТ-79

02.45 Анонс

УТ-80

02.55 Анонс

УТ-81

03.05 Анонс

УТ-82

03.15 Анонс

УТ-83

03.25 Анонс

УТ-84

03.35 Анонс

УТ-85

03.45 Анонс

УТ-86

03.55 Анонс

УТ-87

04.05 Анонс

УТ-88

04.15 Анонс

УТ-89

04.25 Анонс

УТ-90

04.35 Анонс

УТ-91

04.45 Анонс

УТ-92

04.55 Анонс

УТ-93

05.05 Анонс

УТ-94

05.15 Анонс

УТ-95

05.25 Анонс

УТ-96

05.35 Анонс

УТ-97

05.45 Анонс

УТ-98

05.55 Анонс

УТ-99

06.05 Анонс

УТ-100

06.15 Анонс

УТ-101

06.25 Анонс

УТ-102

06.35 Анонс

УТ-103

06.45 Анонс

УТ-104

06.55 Анонс

УТ-105

07.05 Анонс

УТ-106

07.15 Анонс

УТ-107

07.25 Анонс

УТ-108

07.35 Анонс

УТ-109

07.45 Анонс

УТ-110

07.55 Анонс

УТ-111

08.05 Анонс

УТ-112

08.15 Анонс

УТ-113

08.25 Анонс

УТ-114

08.35 Анонс

УТ-115

08.45 Анонс

УТ-116

08.55 Анонс

УТ-117

09.05 Анонс

УТ-118

09.15 Анонс

УТ-119

09.25 Анонс

Гоча зору

НА ІРІКІНЦІ березня 1997 року в Стрию Львівської області відбулися загальні збори представників трудових колективів усіх форм власності міста і району, на яких створено антикризове об'єднання із захисту економічних і соціальних прав промислових підприємств, приватного підприємництва та громадян, обрано голову об'єднання, правила, створено зборівський підвід.

У вказівні цих зборів, зокрема, зазначено, що «особливо важким тягарем на плечі трудового люду лягла кабална полтавова політика, яка межує з чинницьким свавіллям, що можна порівняти лише з нелегальним бандитським терором. З цієї причини банкрутують фабрики і заводи, планує масове безробіття, не спроможне стати на ноги приватне підприємництво, а це, в свою чергу, породжує антидержавні настрої, зигеру до владних структур усіх рівнів. Це полтавова «пропороверстка». Але на відміну від 20-х білоруських років, тепер у виробничій сфері не тільки надлишки, яких по суті немає, але й думати їх «полтавками зашмором»».

Про «полтавський пресинг» пише місцевий і загальноукраїнська преса. Посколюючи в багатьох випадках на підказки акти, створені полтавською адміністрацією, ця служба ставить собі за мету не лише боротися за дотримання діючих законів, а намагаться будь-якою ціною «вкнати план» з штрафів. Як повідомлює УГ, найбільші суми штрафів зібрано у Києві

Податковий смерч

і Стрию. По Києву, наприклад, ця сума становила за березень 400 000 гривень. Тому податківці примушують працювати у вихідні дні. Багато хто з них у роки таких собі «артистів» проковтує підприємства і продавців на порушення права торгівлі, особисто встановлюють розміри штрафів в основному не за мінімумом, а за максимумом. «Гірше людя свої люди і розпинають» — казав Тарас Шевченко.

Працюючим і підприємцям невідомо, за які кошти податковими адміністраціями прибули багатоперехрести будинки, наприклад, у Стрию і Львові, які інші інтенсивно добуваються, розкину оздоблюються і обладнуються. Невідомо також, за рахунок чого дохід утримується високо, порівняно з іншими службовцями, зарплата працівників полтавської адміністрації від районного центру аж до столярного града Києва, а таких працівників лише на Львівщині кілька тисяч. Невідомо, наприклад, хто дав дозвіл на утворення родичного клану в стрийській полтавській адміністрації, в якій працюють сини, невістки, чоловік і чоловіки Г. Ганни Бурий. Один із її заступників теж із близьких родичів.

Тому у зверненні Стрийського антикризового об'єднання до столярної і обласної податкових адміністрацій від 28 березня 1997 року поставлено вимогу звільнити п. Бурий з посади керівника полтавської адміністрації. У разі виконання нашої вимоги, антикри-

зове об'єднання покладає на себе право на цілодобове безстрокове пікетування Стрийської полтавської адміністрації аж до проведення загальнонаціонального страйку.

Діяльність Стрийського антикризового об'єднання із захисту економічних і соціальних прав промислових підприємств, приватного підприємництва та громадської прихильності до нього представників політичних партій та громадських організацій.

Прийнято резолюцію про підтримку створеного на Стрийщині антикризового об'єднання, в якій, зокрема, йдеться, що головною причиною катастрофічного стану та зuboжання українського народу є недосконала законодавча робота Верховної Ради України, кабална полтавова політика.

Втілення в життя цієї політики на Стрийщині призвело до фактичної зупинки фабрик і заводів, масового безробіття, зuboжання і жебрацтва наших країн.

Булий депутатом Верховної Ради України попереднього XII скликання, а більше 50-ти разів виступив з трибуни парламенту. У

багатьох моїх виступах, власне, йшов про майбутню полтавову політику держави.

У цій круглої, закрученої являю антидержавними силами із столиці України, найбільш небезпечним є полтавський прес. Мета однієї зупинити фабрики і заводи, згинити приватне підприємство, однією зупинити зародку нашої молоді держави. Це полтавський смерч над Україною.

Виктор РОМАНЮК, голова Стрийського антикризового об'єднання із захисту економічних і соціальних прав промислових підприємств, приватного підприємництва та громадської прихильності до нього депутат Верховної Ради України XII скликання.

Стрий Львівської області.

Мал. Леоніда ТЕЛІТІНКОВА.

ЗА ОСТАННІ чотири роки в Києві значно збільшилися темпи розвитку транспортної інфраструктури. Це обумовлено не тільки дефіцитом коштів, а й зміню процесом урбанізації. Немає науково обґрунтованого перспективного плану комплексного розвитку міської транспортної системи, та не вказано головні пріоритети. Але настільки над чим працює? Чи єдиним шляхом розвитку громадського пасажирського транспорту? Чи науково-дослідні установи заздалеки до розв'язання цієї проблеми, та які виконають прогнози розрахунок ефективності номінальних заходів у Києві, з використанням яких новітніх методологій?

На ці питання я не отримав відповіді від жодного із столичних керівників Київської міської державної адміністрації, які б перекладали ці проблеми. Стину незначності зруйнувало новостворення в Києві відкриті акціонер-

автоматичний метрополітен — «РАДАН».

Ураховуючи, що майже 50% рухомого складу у Києві належить до експлуатаційного періоду до амортизаційний термін служби, та актуальність цієї проблеми для багатьох інших

спортивної комісії Київради переконані, що розв'язати проблему міжських транспортних перевезень традиційними транспортними засобами не можна. Більш як 200 міст світу запроваджують нові автоматичні транспортні системи — швидкісні трамваї та інші швидкісні рейсові системи. Київ також має взяти курс на відмову від застарілих технологій типу підземного метро, яку було запроваджено в Англії ще 1863 року. Швидкість спотворення ідеальних невідокремлених сучасних трамваїв та троллейбусів у центральних районах міста синте в середньо-

ного метро. Коротко проект «РАДАН» можливо кваліфікувати, як «яскравий метрополітен», бо витрати на будівництво його на 40%, а на експлуатацію — на 20% менші порівняно з метро. Як переваги дає запровадження проекту «РАДАН»?

На жаль, не мала вартість, яку можна порівняти з вартістю ліній швидкісного трамвая. Далі: оптимально розв'язується проблема міжських пасажирських перевезень. Технологія цілком екологічно безпечна. Цей проект збільшить експортні можливості української промисловості. До

режису та закупівля рухомого складу коштує 313 млн. доларів, а для будівництва та запровадження системи «РАДАН» треба 33,2 млн. Рівнина в 19,5 млн. перевершується з часом меншими експлуатаційними витратами, високим ступенем автоматизації транспортного засобу, незалежності спроможності із традиційним метро система «РАДАН» дає зниження собівартості будівництва в 1,49 рази, має опуклість порівняно з підземним збитковим метро, в низькій екологічній показники. Система «РАДАН» належить також до найбільш швидких технологій і здатна позитивно стимулювати економіку України.

Втілення в життя системи «РАДАН» надасть економічній у майбутньому врахувати перспективи і високоєфективності вплив транспорту, як наприклад, монорейсову підземну систему українського інженерів-швидкісників. Попова. Для реалізації в життя такого потужного і довговічного комплексу нових національних транспортних технологій, потрібна постійна турбота та ділова підтримка держави, всіх її ланок, переклад на корпоративно-акціонерне управління міським і міжміським транспортом. Питання на транспорт треба замінити на шляху допомоги підприємствам та підприємцям. Слід терміново відмовитися від застарілих збиткових технологій.

Крім того, БАП «НТЕС» пропонує не просто залучення іноземних коштів під високі проценти, а масовість для української сторони. Наприклад, ЄБРР був запропоновано стати співзасновником товариства і спільно політики «НТЕС».

Микола БОЙКО, секретар постійної комісії з питань промисловості, транспорту, зв'язку, енергозабезпечення, науково-технічного розвитку, підприємств економічних реформ та підприємств Київради, голова профспілки міжськотоволюбів Києва та Київської області.

«Бієки» транспортні для міст

не товариство «Нові транспортні технології системи», заснованими якого стали 25 юридичних і 4 фізичні особи, серед яких відомі у світі науковці та виробничі установи нашого міста — Національний технічний університет України «КПІ», Маківаровий науково-технічний університет. БАТ «Більшовик», ДП ДВРЗ, ЗАТ «Арма», АНТК ім. О. Антонова, КДЗ «АВІАНТ», УК «Різе та автоматика» та інші. Рада засновників подала на розгляд комісії Київради з питань промисловості, транспорту і економічних реформ першу розробку концепції розвитку міського транспорту Києва (створення нової транспортної екологічної системи), календарний план розвитку до 2030 року, проект фінансового плану та бізнес-план від АНТК ім. О. Антонова, відомий у нас в Україні тому, що за 7 років його підписав «Земельний транспорт» розробило та реалізувало кілька київських розробок: розв'язалося, троллейбус та трамвай. На черзі вагон метро, електричний, двоколесовий електричний та надземний легкий

міст України, вважало за потрібне домогтися урядової та парламентської підтримки. 2000 році Україна зазнає гострого дефіциту трамваїв.

У Києві стан з електропозитивним найкращий. Транспортні засоби здебільшого іноземного виробництва, на закупівлю яких потрібна валюта. Для київських поторбів найпридатнішим може бути лише вітчизняний трамвай, сильної розробки АНТК ім. О. Антонова та ХК «Углан-експлуатовано». На думку фахівців, за умови на рік-два фактичного або німального трансферу технології безпечно руху, цей трамвай буде найкращий у світі. На Київському авіаподприємстві «АВІАНТ» виконали підготовку до серійного виробництва троллейбусів інженерів від АНТК ім. О. Антонова.

Ці роботи виконало «АВІАНТ» та АНТК без фінансової підтримки держави — за власні кошти. Три троллейбуси з частково чеським обладнанням пройшли випробування і показали найкращі технічні характеристики. Члени промислово-тран-

спортів комісії Київради переконані, що розв'язати проблему міжських транспортних перевезень традиційними транспортними засобами не можна. Більш як 200 міст світу запроваджують нові автоматичні транспортні системи — швидкісні трамваї та інші швидкісні рейсові системи. Київ також має взяти курс на відмову від застарілих технологій типу підземного метро, яку було запроваджено в Англії ще 1863 року. Швидкість спотворення ідеальних невідокремлених сучасних трамваїв та троллейбусів у центральних районах міста синте в середньо-

ного метро. Коротко проект «РАДАН» можливо кваліфікувати, як «яскравий метрополітен», бо витрати на будівництво його на 40%, а на експлуатацію — на 20% менші порівняно з метро. Як переваги дає запровадження проекту «РАДАН»?

На жаль, не мала вартість, яку можна порівняти з вартістю ліній швидкісного трамвая. Далі: оптимально розв'язується проблема міжських пасажирських перевезень. Технологія цілком екологічно безпечна. Цей проект збільшить експортні можливості української промисловості. До

режису та закупівля рухомого складу коштує 313 млн. доларів, а для будівництва та запровадження системи «РАДАН» треба 33,2 млн. Рівнина в 19,5 млн. перевершується з часом меншими експлуатаційними витратами, високим ступенем автоматизації транспортного засобу, незалежності спроможності із традиційним метро система «РАДАН» дає зниження собівартості будівництва в 1,49 рази, має опуклість порівняно з підземним збитковим метро, в низькій екологічній показники. Система «РАДАН» належить також до найбільш швидких технологій і здатна позитивно стимулювати економіку України.

У номер

Цього року великий міжнародний Сорочинський ярмарок розпочне свою роботу 25 серпня. Офіційна церемонія відкриття відбудеться 26-го, а театралізова-

Кіровоград

8 серпня 1997 року. № 147 (164)

Годі замикатись

Українська латинка: мовні та соціальні аспекти

УЖЕ майже вісім років українська мова має статус державної, але ми досі не знаємо, як свої власні назви писати по-інтернаціональному, тобто латинськими літерами.

Згідно з міжнародними вимогами латинське написання всіх власних назв має на сто відсотків збігатися з оригінальним написом у мові-продуктенті, тобто з написанням у мові, якою користуються носії мови-піщля. Якщо ж для мови-продуктента використовується власна система письма, відмінна від латинки, то в такому разі мають бути чіткі й однозначні правила, за якими здійснюється переклад написання засобами латинки. Тобто, крім емоціонального написання (відповідно до української, по-китайськи, по-бенгальськи тощо), має існувати ще й написання етнолінгвістичальне, тобто латинськоре.

Але в обох випадках, незалежно від того, чи користуються той або інший народ латинською графікою чи якою-небудь іншою системою письма, — все одно, латинське написання будь-якої власної назви має бути абсолютно однако-ве в усіх, принаймні європейських, мовах. Бо саме латинська графіка є одним із засобів міжнародного спілкування. За такими правилами живе весь цивілізований світ.

Радянський Союз залишався не єдиною країною у світі, на яку ця традиція не поширювалася. У нас паянула цілком протилежна традиція — передавати засоби ініцій мови не написання, а вимову. Тому ми змушені були шукати засоби такого передавання в конкретній мові, а саме в російській, де, припустовити, наші власні назви до орфографічних особливостей кожної конкретної мови. Крім того, в Радянському Союзі була вимога передавати всі радянські власні назви неросійського походження в іноземних мовах саме в російському варіанті. Тобто, наприклад, однієї з сходових гір на півночі робили хіба що Прибалтійські.

На жаль, що хибну радницьку традицію успадкували нові незалежні держави, в тому числі й Україна. Зокрема, це видно з використанням мови білош-чорної пропаганди з вимогою єдиного «інтернаціоналістичного» латинізованого написання української мови. Якби тут не так у тому, що ми не послуговуємося латинкою, а набагато глибше. Просто ми звикли, що російська мовна політика завжди націлюється та вимовляється інакше, ніж українською. І думаємо, що так має бути в усіх інших мовах. Тому, напевно, коли йдеться про латинізацію української мови, ми не звикли до того, щоб це була не обов'язково «лінійна назва», ми завжди робимо «сприв'язку» до конкретної європейської мови, маскуючи це під англіїзм, чи німалізм, чи італізм, чи французизм. І не можемо усвідомити, що традиція в Європі цілком протилежна. Ми все боїмося: а як наш латинізм буде сприйнятий? Як його будуть розуміти французи чи португальці, записуючи всюди свої імена та, як вони звикли робити у своїй рідній мові, ніколи над чим не замислюючись? Якби ми тільки знали, що іноземці самі собі створюємо комплексні меншовартості, намагаючись робити так, аби лише догодити іншим, а не давати на шкodu собі. А потім робити так, щоб це не сприймали як спрямоване усереджє як нашо?

міжнародної телеграми, якщо це треба робити латинськими літерами? Або це один приклад. Як посылитися на українському джерелі в закордонних виданнях, якщо там назви всіх джерел заведено передавати тільки слово оригінал? Однозначно не можна. Це означає, що можна дати лише той, коли в нас будуть єдині правила однозначного передавання українських слів латинкою.

І самото в кінці тунелю з'явилося. Вікне з чотирьох однозначна система, розроблена Термінологічною комісією при Інституті української (ТКПІ) Київського університету ім. Шевченка без прив'язування до будь-якої конкретної мови. Звичайно, не всім вона подобається. Та й сама по собі ця система ще потребує подальшого вдоско-

[illegible]

Заявляючи тому, що записано заголовок системи з ТЕМН наголошено на тому, що це не діагностичні знаки, ця система є невідомою в міжнародному телеграфі, в електронній пошті та в інших системах, де передаються додаткові дані, і не має діагностичних знаків. Але вона не може зручно, наприклад, у бібліотеці, в науковій літературі історичних праць, бути використана, якщо сприймати сполучення літер, як окремі літери, навіть навіть і додаткові. Тому пропонуємо на першому етапі ТЕМН впровадити систему із застосуванням діагностичних знаків (гачків) для позначення шліфів, змінивши в літері *g* на *g* з гачком, а літери *h*, *h* з гачком, *h* з гачком і *h* з гачком з літерою *g* як окремі літери. Це не суперечить загальним принципам передавання знаків через те, що в багатьох алфавітах (іспанській, португальській, албанській, в'єтнамській, турецькій, японській, китайській, укр. у латинському, до того ж ця літера відображає літери *u* та *u* зазначені славістичні української графіки, а також *u* в науковому методі).

програму автоматичної транслітерації. Річ у тому, що транслітерація тогочасного ТПКП створювали під MS DOS з обмеженою кількістю символів. Тепер на комп'ютерах запроваджують досконаліші системи транслітерації. Масштабність їх зростає, де з'являються фонети, у тому числі за хімічними, фізичними, східнолатинськими, та кириличними, а символи мають однакові ASCII-коди. Тому в комп'ютерній програмі треба передбачити автоматичне переформатування масиву символів з центральноєвропейської латинки і навакни. Головне, щоб усі символи транслітерації були в межах одного фонету (тобто щоб різні символи не були розкидані по різних фонетах), причому кожному символу має відповідати стандартний ASCII-код (Див. табл.).

Нехай читача не дивує те, що деякі слова містять по кілька великих літер. Річ у тому, що за правилами будь-якої транслітерації, якщо певний літері в одній системі письма в іншій відповідає сполучення, то в такому разі всі елементи сполучення пишуться з великої літери.

Головне, наші люди мають усвідомити раз і назавжди: пристосувати чи не пристосувати наші власні назви до особливостей тієї чи іншої мови — це справа самих носіїв відповідної мови. Нас це питання абсолютно не повинно стосуватися. Для нас головне — подавати «на експорт» українські слова в «інтернаціональному» написанні. Тобто засобами латинки показувати, як те чи інше слово пишеться кирилицею.

Особливо тепер, коли всоюди запроваджують інформатику, створюють комп'ютерні бази даних, питання про єдине латинське написання стає, як ніколи, актуальним. Прієзказ до конкретної мови допускають хіба що в художній літературі або в газетах (коли журналісти чують щось ім'я, але не знають, як його написати). Але таке написання ні в якому разі неприпустиме в офіційних документах чи науковій літературі, де усю ма бути однозначне, без будь-яких спотворень.

Тим часе, що європейців вивода цитувати найменше (все одно, іноземців практично неможливо примусити вивологати наші привізища чи географічні назви абсолютного так само, як робимо це ми, хоч би як нам цього хотілося). Головне для них — написання, яке має залишатися незмінним навіть у перекладі з однієї мови іншою. І нікому, скажімо, з англіцїв, німцїв чи італїцїв, не спаде навіть на думку переписати чужомовне ім'я за правилами рідної мови, бо вони цю цувстводлюють, що орфографія рідної мови не поширюється на чужі аласні назви чи варіанти. Тому їм однаковівісно, яке в нас буде написання.

А інколи справа доходить до абсурду: ми боїмося, що, наприклад, німці не знайдуть, як прочитати наші власні назви, і перелицюємо їх на німто німецький лад. А самі німці у своїх географічних атласах останніх років пишуть наші топоніми українською транслітерацією, де шпильки літери та пом'якшення передають на чеський манер. Така сама система діє в їхніх бібліотечних каталогах. Виходить, що німці цілою серією помилок і незнанням домагаються, щоб ми не читали наші власні назви? То, мабуть, одні макушатники під когось, а відверто дурнистатів та алєксєєвичів?

І останнє. Дехто скаржиться, що тепер, наприклад, на Хрещатику так багато написів латинкою, що навіть за часів німецької окупації їх було менше. Виходить, що в нас будь-який напис латинкою автоматично вважається написом

ноземному мові з усіма наслідками, що випливають звідси. Але як справді буди-жик наш латиністично-чому? Чи не виступає це як логічне, а не розуміюче, а в нас — треба. Отжук у діючому раді маємо виходити зосім з інших критеріюв, а не з латиністичного. Іногочасна інформація про інші нації латиністично, чи піддається в перекладі. Якщо написи іноземно-латиністично, то спроби застосувати санкції. Але якщо це просто назва жосім, її товарний знак, тоді зосім не маємо піддавати санкціям, зроблено не державному мові. В крайньому разі такі написи можна дублювати кирилицею. І тоді, як сквернісі, просто не розуміє, що здебільшого так, як це логічно, товнув знамениті латиністичні агітатори. Кіда ші, вони набували латиністичні ішими системами писемності. Так, форма «Реріа» має єдиний міжнародний логотип з латиністичною назвою, що користують в усіх без винятку країнах, і національний логотип (український, грецький, арабський, івритський, китайський, хмьєрський, японський), які дублюють латиністичний логотип у відповідній країні. Саме дублюють, а не змінюють. Тимчасово. Тимчасово. Німеччині назва форми «Шеллі» не пишеться як «Schells», а польську «Шеллі» «Szela». Єдина у світі країна, де латиністично пишуть, це Франція, бо асоціюють її з американським імперіалізмом та, взагалі, з експансією. Знову, — це фран. «Шеллі» — це латиністично, а не латиністично. Іногочасна латиністично писати неможливо побанити людю-напису європейськими мовами. Але нам з чим по дорозі: з цивілізацією, з сільською з напівлатиністичною латиністичною.

А, до речі, чи така вже їй чужа нама латинка? Дехто з наших співвітчизників дає позитивні відповіді. Але хіба ми не використовуємо її у природничих науках: математиці, фізиці, біології, хімії, медицині? Та й взагалі, чи чужа вона для когось? Тепер, коли поглиблюється інтеграція між різними народами, різними країнами, латинська абетка, якою послуговується абсолютна більшість людства в усіх країнах світу, давно вже стала інтернаціональною, одним із засобів міжнародного спілкування. Взагалі тепер у світі переважає думка, що для кожної мови має бути власна латинізована абетка. Інша річ, що

для тих мов вона була основною, а для тих — допоміжною, яка з певною метою вживається паралельно з іншими системами писання. Тому безпідставно міркування, що латинка ніби нам чужа. Як, наприклад, арабська чи тамильська писемність. Так ми вважали за радянських часів, в умовах «залізної завіси», коли наші національні стандарти не відповідали світовим, а, навпаки, заперечували їх. За принципом: «Абише не так, як в інших!». Але сьогодні, якщо хочемо інтегруватися в Європу, нам треба навчитися жити за законами, що приймає вся Європе́йська країнами, в тому числі і стосовно єдиного

написана українських власних назв. І взагалі, нам треба правила транслітерації внести до нової редакції «Українського правопису», а також зробити доповнення до закону про мовні стосунки порядку застосування латинської транслітерації. І насамперед дороговказ треба дублювати латинкою. І не в англійській транскрипції треба там писати наші топоніми, а лише по-українськи. Але в двох варіантах — кирилицею та латин-

А якщо говорити про двомовність оформлення наших паспортів, то тут треба мати на увазі лише українські кириличне та латинізоване написання. Наші імена та прізвища ні в якому разі не треба спотворювати на догоду англійськомовному чи будь-якому іншому читачеві. Англійською мо-

вою треба дублювати лише пункти формуляра.

Загалом ми готові йти на будівляти розумний компроміс, готові поступитися деякими нашими інтересами заради досягнення певних міжнародних норм та правил. Щоби тільки Україна якомога скоріше отримала невід'ємний атрибут цивілізованого суспільства — паралельну латинську мову, якою можна було б схоже на прийняті Конституції України. Прийняти простіше прийняти компромісний варіант з подальшим його вдосконаленням, ніж сперечатися без краю, якою мовою в Україні повинно бути вжито таке жак як у ці справі й надалі панувати хаос. Маємо пам'ятати, що створюємо цю систему самі для себе. Іншим народам не вилізьте в голову, що ми не претендуємо: ми тільки створюємо. А на Заході на більше й не претендуємо: там твердо знають, що українська латинка — це внутрішня справа самої України,

Можна сперечатися скільки заведомо з приводу, скажімо, правопису іншомовних слів: тут можна зі сторін знайде свої вагомі аргументи, які неможливо спростувати, і кожна сторона по своєму матиме рацію. Але стосовно української латинки двох правильних думок бути не може. Тут або ми визнаємо міжнародні вимоги, або не визнаємо, далі залишаючись винятком з правил. Тож, може, годі замикатися у власній шкаралупі?

Ось який вигляд має запропонована нами система порівнянню з системою ТКПН:

Український алфавіт	Система ТКПН	Запропонована система
---------------------	--------------	-----------------------

а	а	а
б	б	б
в	в	в
г	gh	h
д	g	d
е	d	e
ж	je	z
з	zh	z
и	z	y
й	y	i
н	ji	ji
к	k	k
л	l	l
м	m	m
н	n	n
о	p	p
п	p	r
р	s	s
с	t	t
т	u	u
у	f	f
ф	kh	x
х	c	c
ц	ch	c
ш	shh	s
щ	shh	sc
ю	j	ju
я	ja	ja

Такий вигляд матиме латинське написання обласних центрів України за системою типу:

Kyjiv, Ljviv, Ivano-Frankivskj,
Ternopily, Uzhghorod, CHernivci,
Lucjk, Rivne, KHMeljnycckyj,
ZHytomyr, Vinnycja, Odesa,
KHerson, Mykolajiv, Symfero-
polj, CHerkasy, Kirovohrad, Pol-
tava, Zaporizhija, KHarkiv, Sumy,
CHernighiv, Dnipropetrovsk,
Doneck, Lughansk

А ось такой — за нашою системою:

Kyjiw, Ljviv, Ivano-Frankivs'k, Ternopily, Uzhorod, Cernivci, Luc'k, Rivne, Xmeljnyckyj, Zytomyr, Vinnycja, Odesa, Xerson, Mykolajiw, Symferopolj, Cerkasy,

Андрій ДЯКОВ,
аспірант;
Тарас КИЯК,
доктор філологічних наук,
професор,
народний депутат України.

Добре вже те, що всі зібралися

Співпраця корейських подій цими днями перемістилася до Нью-Йорка. Як і планувалося раніше, представники Північної Кореї, Південної Кореї, США та Китаю 5 серпня розпочали чотиристоронню зустріч. Вона присвячена підготовці офіційних переговорів щодо врегулювання відносин між Пхеньямом і Сеулом.

Ізвів зібратися вчотирьох у Нью-Йорку запропонував президент США та Південної Кореї більше року тому. Але Пхеньяй погодився сісти за стіл переговорів лише 30 червня.

Учасники чотиристоронньої зустрічі домовляються нині про термін, місце й порядок денний мирних міжкорейських переговорів. А також хочуть торкнутися найважливішого питання, пов'язаного з вимогами Пхеньяя вивести американських військових із Південної Кореї.

Нью-Йорку прагнуть підготувати новий договір про безпеку на півночній. Якщо все буде добре, то, можливо, в разі виходу Північної й Південної Кореї підпишуть новий мирний договір замість нині діючої угоди про перемир'я, яка 1953 року поклавла кінець трирічній корейській війні.

Схоже, що всі налаштовані досить серйозно і, можливо, цього разу буде досягнуто якихось конкретних результатів. Є прекрасна нагода зрушити з місця віз усіх тих проблем, які виникли впродовж чотирьох десятиліть між Пхеньямом і Сеулом. Не скористатися такою нагодою було б просто нерозумно.

Однак зустріч у Нью-Йорку не зможе розв'язати всіх крапів над «і». Найімовірніше за все, що взаєморозуміння між Пхеньямом і Північною відстане інакше, ніж одразу, кож обидві сторони заявляють про прагнення досягти порозуміння між двома державами.

Невідомо, наскільки швидко це відбувається, але уже той факт, що всі чотири сторони залучені до процесу підготовки переговорів, надає оптимізму. Про це, зокрема, заявив і представник Білого дому Майкл Маккеррі.

Іваса МАЗУРЕНКО.

Учитися, учитися і ще... не раз

ЦІКАВО, але факт: сучасні друкарські, фінансові чи навіть десятикласники, а також студенти хочуть учинитися! Причому не для балу, як це було колись, а для себе. Отже — «краса скресла»: переробка совкової самооцінки має місце.

І мріють вони не про професії космопатів чи сідіхів, а про реальне прибутково-престижне місце в якомусь із соціальних класів. Для цього навіть учнівські випускники зусилля докладають максимум зусиль, щоб учитися далі, стати справжніми професіоналами і бути конкурентоспроможними на доволі жорсткому ринку праці. До того ж усі розуміють, що наші мізки не пара «іхнім», особливо коли до них додати старання. І гроші...

Проте якщо наша початкова і середня школа дав (тим, хто бере) доволі фундаментальні й різнобічні знання, то спеціальну освіту краще, по можливості, одержувати за кордоном. Але можливості у всіх різні. У більшості їх немає. Тут на допомогу прагнуть до знань українські молоді приходить добрі пані з-а кордону, які в силу різних причин

— як меркантильних, так і філантропічних — надають шанс «вийти в люди», провадити численні конвульси, даруючи стипендії, аби вилізати майбутніх Нобелівських лауреатів серед наших безтурботних юнаків.

Там, минулого тяжкого міністераль-літенту Міністерства закордонних справ Німеччини Клаус-Гельмута Аккерманс вручив першій групі українських експертів із банківської справи стипендію для чотирирічного стажування у ФРН.

Міністерство закордонних справ Німеччини сприяє проведенню навчальних курсів та підвищенню кваліфікації працівників українських банків і вищих навчальних закладів з 1996 року. Цей навчальний проект реалізується в тісному співробітництві німецького МЗС і спеціальної групи з питань банківської діяльності при німецько-українській Корпоративній раді. Планується, що деякі з підготовлених інструкторів-тренерів банківської справи працюватимуть у

моделюю банківському навчальному закладі, створеному за допомогою німецької сторони при Черкаському банківському коледжі Національного банку України. Цей заклад матиме в своїй структурі також навчально-тренувальний банк. Проект для банківського сектора є лише частково бланк як копії проекту, що їх реалізує в рамках німецької програми «Трансформ», яка зачіпає різні сфери української економіки.

Івса ПАДІЛЬНА.

Упала червона зірка. Час втілювати бажання в життя

УКАЗ про запровадження нового державного герба Болгарії підписано президентом республіки Петром Стояновим. Таким чином закон про новий державний символізм, прийнятий парламентом 31 липня, одержав силу юридичного документа.

Гострі політичні та економічні проблеми, до яких зазнала зако-надавна держава, далим заствердили новий герб. Країна, розчленивши 7 років тому із соціалістичною, весь цей час жила зі старим символом

державної влади — уні-версальним червоною зіркою, символізував-сям леву в оточенні пшеничного колоса.

На новому гербі, згідно з традицією болгарської монархії, геральдики,

— два леви, що тримають щит з червоним полем, на якому зображено уні-версальний червоною зіркою лева. Над щитом розміщено велику корону з п'ятьма пропеласованими хрестами — символ я-ля монархії. Зверху, над тим самим червоною зіркою, так званого Другого гербарського царства (раніше комуністичного). Вся ця композиція розміщена на дубових гілках, переплетених триколірною стрі-кою з написом: «Сила в єдності».

Незважаючи на велику кількість монархі-чних елементів, місцеві спостерігачі не схили-ли пов'язувати новий герб з можливостями реставра-ції монархії в Болгарії. Йдеться, скоріш за все, про повернення до тради-ції національної держав-ного символізму, що збері-галися до 1944 року.

Івса ОСАДЧА.

Помилка пошти плюс португальська цікавість

ПАР, згідно з неофіційними даними, оголосила посяг на Португалію. Вислів Валентин перекладає як «граба». Він має зацікавити країну протягом 48 годин і, якщо зробить це, за наслідками бачимо, причиною конфлікту стало те, що Валентин митного тяжила оприлюд-нює зміст доставленої в посольство поштовою особистою послом президента ПАР Нельсона Манделу президентові Індонезії Сухарто. У цьому главі відно-вофриканської держави просить звітності із «власної» ділянки Революційного фронту за незалежний Східний Тимор (FRETILIN). Шість років тому, а якщо зустрічати-ся від час недавнього візиту до Джакарти, повідомля-ІТАР-ТАКС.

Мандела публічно оголо-сив про це 30 липня після переговорів з президентом Португалії Жоржі Сампайо, котрий відвідав ЮАР. Але на той момент Сухарто не

одержав ще направленою йому листа — він надійшов ли-ше за день. Під час проведення термінового розслідування і інциденту з'ясувалося, що через «технічні наклад-

ки» лист було доставлено не до індонезійського, а до португальського посольства в Преторії. Незважаючи на вказану адресу, неофіційні листи, очевидно, було розпечатовано. Більше того, його зміст став відомий португальським газетам.

Екстраординарний випадок вимагає відповідних заходів. Але прес-секретар глави південноафриканської держави Паркс Мавкалани утримує від коментарів з цього приводу. Він лише по-відомив, що відносини з Індонезією залишаються гарними і наміченими на листо-пад візит до Преторії прези-дента Сухарто не відкладає.

Скандал

Грандіозне чаювання

У епоху Англії відбулося чаювання, на якому були прису-ті тисячі тисяч чоловік. У такій формі королівський ко-бортинг Єлизавети II відзна-чив своє «золоте» десятиліття.

Вона вийшла шлюб із прин-цем Філіпом 20 листопада 1947 року у Вестмінстерсь-кому абатстві. Прийняті коро-нованих осіб з 50-річчям кон-югам приїхали парі не лише з різних кінців Великобританії, а й з інших країн Співдруч-ності. Майже 80 чоловік при-їхали з Канади, ще стільки ж — з Австралії та Нової Зе-ландії. До речі, згідно з офі-ційною статистикою, із тих, хто одружився у Великобританії 1947 року, розлучилися лише 10 відсотків.

Серпень — час відпусток і для президентів

Свою чергову відпустку президент США Білл Клінтон планує провести на острові Мартас-Віньярді в Атлантиці на узбережжі штату Массачусетс. Імовірно, вона триватиме три тижні. Клінтон проведе цей час у колі сім'ї — разом з дружиною Хіларі та донькою Челсі. До речі, Челсі відразу після відпочинку має залишити батьківське гніздо і вирушити на навчання в інший кінців країни — до Станфордського університету в Каліфорнії.

На літньому дозвілі президента США Білла Клінтона 17-річна Челсі пробує себе на тацювальній ниві. Вона вже протягом п'яти років навчається у студії класичного танцю Вашингтонського балету. Щоправда, за цей час стая-ла двома разами у школі виставок. Проте, як відомо, головною перемогою, а участь...

Охоронці для... журналістів

УПЕРШЕ в історії Туреччини в структурі соціального управ-ління безпеки Анкари створе-но підрозділ захисту пре-зидентів, а також масової ін-формативної. Серед його завдань — фізична охорона жур-налістів від масових заходів на створення нормальних умов для виконання ними професій-них обов'язків.

До цього підрозділу турецької сто-лиці ввійшли після жорстокого по-биття минулого тижня поліцей-ськими семі журналістів Анаго-лійського агентства та прийнятих

телекомунікацій. П'ятьох із них з травмами було доставлено до лікарні. Журналісти вивислювали неясні питання до журналістів, які протестували проти задроз-ження в Туреччині обов'язкової річної освіти, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Рішення про створення «охо-ронців преси» було прийнято під рішучого засудження інциденту президентом Туреччини Сулей-маном Демірелом та заявив прем'єр-міністра Месута Йилмаза про необхідність звільнення на-ложної уяви до реформів з боку правозахисних органів.

Друге побачення з «Врондою»

НАСТУПНОГО тижня чотири українські клуби продовжать виступи у європейських турнірах. У середу в Копенгагені відбудеться домашній матч між силами із добре знайомих нам «Врондою» — першим професіональним клубом у Данії, з якого кілька вже зустрічалися в розгрішці Кубка чемпіонів (1991 рік).

Засновано його 3 грудня 1964 року. Він вигравва чемпіонати Данії 1985, 1987, 1988, 1990, 1991, 1996, 1997 років. Очололює цей колектив Еббе Сквадаль. Грав «Врондою» на своєму клубному стадіоні, який вміщує 18 500 глядачів. А якщо є потреба, ці команди виступає на національному арені «Агдартсваллен» (40 300).

У нинішньому складі «Врондою» ми не побачимо таких блискучих виконавців, як воротар Пітер Шмайхель та броти Мікаель та Браян Лаурікус. Але зі старої гвардії залишилися центральні захисники Кім Вільфорт. Найбільшою провідником досвідчених воротарів Могенс Крон. Останнім часом тренери збірної Данії довіряють місцями у її складі найкращому бомбардирові «Врондою» Петеру Меллеру. Добре відомий захисник Кісаре Ольсен та півзахисники Діон Йенсен. До національної збірної залучалися захисники Йенс Ріагер та Сорен Колдінг, гравці середньої лінії Оле Бьюр і Томас Тогерсен. С. в «Врондою» і два інземі — литовське Ауреліус Скабралас та норвежський Дар Егген.

Як поставився до жеребкування настанник «Динамо» Валерій Лобановський? Про це запитували його одразу після повторного матчу чемпіонів України в місті Баррі (Уельс).

— Наступний наш суперник значно переважає нас поперейдому, — сказав Валерій Васильович. — Знаємо, що «Врондою» серйозно посилив склад. У стартовому матчі чемпіонату Данії цей клуб розгромив «Локбю» з рахунком 7:1. А потім у матчі за Суперкубок Данії здолав суперів з ФК «Копенгаген» — 3:0. На жаль, ми не бачили «Врондою» в дії. А його тренери знають про нас чимало. (Після напої розмови декільма отримали досить широкую інформацію про суперника. У Копенгагені побували киянські розвідники — Володимир Веремес та Олександр Михайленко. — В. Б.)

— Чи злате «Динамо» долати у грі перед очками другого раунду?

— У другому таймі матчу проти «Баррі Таун» наша команда продемонструвала досить великий клас. Зіграли неспівзвучно, гравці, буде важко. Кісье зазвичай про суперника, можна

думати про те, в чому можна долати. Що зможемо поспіяти, за рахунок чого. Але сподіваємося, що до матчу з датчанами набудуть необхідних кондицій ті основні гравці, які з різних причин не виступали останнім часом.

— Вам, зможете, не вистачить Андрія Шевченка? — Не тільки його. У нас травмували Віталій Косовський, Василь Карпенко. Шевченко — ва підлику до відновлення кондицій. Юрій Максимов після серйозної травми те тільки набирає форму. Провів лише два неповні поєдинки. Сподіваємося, що він дозволить у грі.

— А яке враження на вас справило новороблені клубу Радченко?

— Вік дуже перспективний футболіст. Але потрібен час для адаптації в тактич. умовах. На молодого спортсмена ми має пошкоджені лінійні авторитет команди, за яку тепер грає. Тому він ще поборється взяти на себе ініціативу. В Олександр дуже висока швидкість. А ця якість у сучасному футболі — асе.

— Мабуть, особливо важко нашим підопічним тепер, коли їм доведеться виступати на два фронти — за клуб і національну збірну?

— Безперечно, важко. Як кажуть, проблема є. 13-го і 27-го серпня граємо проти «Врондою». А в перерві між тими поєдинками, 20 серпня, збірна приймає команду Албанії в рамках відбіркового матчу чемпіонату світу. Проводити такі важкі й дуже відповідалі зустрічі протягом двох тижнів — дуже складно. Відповідати гравцям після кожного такого поєдинку дуже непросто. Але нічого не вдієш, такі задачі. Будемо робити все, щоб виконати завдання, поставлене перед нами, і здобути потрібний результат...

Виктор БРАНИЦЬКИЙ.

Баррі-Кіт.
На знімку: Валерій Лобановський отримує чергову візку нагороду.
Фото Юрія ВЕНЦЕРЕША.

Знайомі незнайомці

ЯК ВІДОМО, 9 серпня в Женеї (Швейцарія), у штаб-квартирі Європейської ліги футболістів асоційованих відбулися жеребкування кваліфікаційного етапу розіграшу Кубка УЄФА. Матчі відбудуться 12 і 26 вересня.

«Андерхехт» (Бельгія, Брюссель) — «Ворсела» (Україна, Полтава).

«Аланія» (Росія, Владикавказ) — «Дніпро» (Україна, Дніпропетровськ).

Брюссельський клуб, 24-разовий чемпіон своєї країни, — один із найтайтунішних у Європі. Він володар Кубка кубів (1976, 1978), Кубком УЄФА (1983) і Суперкубом (1976, 1978). Грає на стадіоні «Констант Ванден Шток» (28 063).

Цілу року у тренера Іогана Босмака є чимало вправних виконавців. Передовсім назвемо 31-річного Еліо Шифо. Цей бельгійський півзахисник походить з повену, до свого клубу після кількох років мандарів по зарубіжних клубах.

Останнім часом він виступав у складі «Монако» і став чемпіоном Франції. Шифо прийшов до «Андерхехта» разом із двома молодими нападниками — Даном Пелереном, який має досвід виступів за «Аякс» (Нідерланди). Тепер вони цілком значно посилили середню ліній команди. У ній, до речі, успішно грають швед Ріккард Зеттерберг та бельгійці Іоганн Вазем, Бруно Версальє і Даніел Бюфен. Вони регулярно виступають у збірній своєї країни.

Достатньо надійно діє захист «Андерхехта». Тут зібрався досвідчений «інтернаціоналіст» — голкіпер Саша Катанс, таємний Семюель Джонсон, румун Тібор Селімеш.

Але на цьому перелік іноземців у брюссельському клубі не закінчується. Постійне місце в нападзі має український Олег Яхущ із Тернополя. У юніорському колективі клубу успішно виступав півзахисник молоді збірної України Святослав Дітченко, який починав у школі киянського «Динамо». А його батько — Валентин — який працює у Федерації футболу України.

Владикавказська «Аланія» ще більше знайома нам. І особливих рекомендацій не потребує. Чемпіон Росії 1995 року. Грає на стадіоні «Спартак» (40 000). Головний тренер команди — Валерій Газзаєв, найзнаменитіший виконавець

північнокавказського футболу. Це йому вдалося створити босатіший колектив. У ньому, до речі, також збірний футболіст із багатьох країн. Тут виступають колишні динамівці Кієва — українське Мороз та абхазець Швейба, а ще — кабардинець Хапов, Росіянин Липовий та грузин. А помічником у Газзаєва працює наш земляк Микола Латиш.

Російські телеспортсмени назвали «Дніпо» носієм найсильнішим суперником ШО, як кажуть, покісно — побачено.

Нарешті, кілька слів про суперника донецького «Шахтаря» в розіграші Кубка кубів (останніми 14 та 28 серпня). Це киянинський «Зімбру» — п'ятиразовий чемпіон Молдови. Суперник приїмє на Республіканському стадіоні (18 000). А коли півдальні погода, столичний клуб грає на стадіоні села Сієв (5000), де є єдине в країні поле з підігрівом.

І в «Зімбру» багато знайомих облич. Його очолює киянин Роман Альтман, який багато років захищав ворота одеського «Чорноморця».

Грає тут також захисник, бронзовий призер юнацької першості Європи у складі збірної України Сергій Згура з Чернігова. Голується виступати в ролі сторожа одесит Сергій Газзаєв. У центрі півзахисту — Борис Чоботар, який знайомий півдальцю прийшов у Лобановському, у киянському «Динамо».

Окрім названих гравців, у складі «Зімбру» є чимало досвідчених виконавців. Скажімо, 25-річний форвард Сергій Кісенько тільки повернувся до свого клубу «Ізза» (Нідерланди). Імовірно, що незабаром у бухгалтерському «Стау» з'явиться 23-річний Іон Тестінішану. Але то лише припущення. Проти донецький він ще не грав.

І в складі киянського «Аланія» повернувся досвідчений 27-річний нападальник Олександр Суварєв.

Ось слово, на легку прогулянку «Шахтар» не повинен розгубовувати.

Іван ОЗЕРЧУК.

На знімку: українська команда, яка змагалася в Чехії, справжній ковбой у сілді — заважає у рідній стилі.

Легка атлетика

Афіни: хроніка подій

У столиці Греції триває чемпіонат світу з легкої атлетики. Місцеві і світова преса високо оцінюють виступ на цьому форумі «королівського збірної України». Прямим свідком на розіграші національного НВК професіональних коментаторів Ристисада Орлопа та Кіріана Набутова. Обидва ці фанати, зрозуміло, вболівають за своїх спортсменів. Але з особливим теплоту його коментує також виступ коментаторів України. Що ж, славіш колегам на добру славу.

Сьогодні на чемпіонаті розігрався кілька комплексів нагород. На дистанції бігу 3000 м в першому раунді «виступав пошани коментаторів» киянський спортсмен. А золота медаль дісталася провідницю з Кієвської області — Вікторії Кісенько — 8:05,84.

На дистанції 1500 м найкращий час показала Шаніал Алі Геррей із Марокко — 3:35,83. За бортом призерів опинився його легендарний земляк Нуреддин

Морсел, який цього разу здобувся лише четвертим місцем.

У боротьбі в висуку з результатом 2:37 переможу здобув славетний кубинський атлет Хав'єр Сотомайор.

Сьогодні в Афінах стають відомі переможці та призерів ще в ряді інших програм. Наша найбільша увага до дистанції 200 м у жінок. Адез за призове місце (міс) про це мріємо) боротиметься киянка Жанна Питуєвич.

У ТРАВНІ цього року в Україні вперше стартувала організована компанія «Фіні Морріс» спортивна екіпі «Малоборо Євгеніє Тіє».

У цих змаганнях, які дають змогу перевершити свою силу, виступають, виявляти взаєморівну в екстремальних ситуаціях, ось уже протягом дванадцяти років беруть участь представники багатьох країн світу. Симвічним потрібно

Ще крок до екзотичних країн

пробити через набіяний виробництва: боритися з бурдюном, боритися з порогом на надвучних човнах, йдучи на джипах бездоріжжям, на мотоциклах — гірським серпантинним, керувати кіньми. Головна мета акції — збудувати і командний дух, який зростає на трасі. Саму програму складено так, що одному пробити дистанцію просто неможливо, і покладати черешки на зміни лише згуртована команда. До речі, з англійської назва акції перекладається як «Команда пригоди Маблборо».

Учасником змагання міг стати кожен, кому виповнилося 18 років, хто має права воля і навички розмовної англійської. Для цього було необхідно лише заповнити картку учасника, які у великій кількості розповсюджувалися в магазинах, барах, кіосках, кафе, інших місцях у Києві, Львові, Одесі, Донецьку, Дніпропетровську, Харкові та Ялті, і на-

діслати їх на адресу оркестру: 3 багаторазово було відібрано 200 кандидатів, а потім після співбесіди названо 8 переможців. Це кияни Юрій Дулідин, Денис Спичинський і Андрій Баршнін, харків'янин Олег Користа, Михайло Шурнов з Донецька, львів'янин Тарас Грень, Анатолій Акуленко з Дніпропетровська й одесит Аркадій Милішченко.

Аркадій у групі найстаршій — 34 роки, серйозно захоплюється плаванням, водним поло, бігом, скелазанням, екіпками єдиноборств. Між іншим, солідним спортивним загартовуванням можуть похвалитися всі з цієї чудової вісімки. Хлопці «на ти» з автомобілем, а, вразовують, якість вітчизняних «автострад». Тим, звичайно, не страшно ніяке бездоріжжя...

Кандидати від України вже побували в Чехії, де склали серйозний іспит у відбірковому таборі. Там і визначилися

двоє кращих (Тарас Грень і Михайло Шурнов), які представляють українську команду у грандіозному фіналі в США під назвою «Справжнє виробництво». Його учасники (виробництва традиційно не організують на не займаною цивілізацією південному

заході Америки, в самому серці «Країни Маблборо» (штат Юта) стануть 44 смільяни з дванадцяти країн.

Ось слово, на легку прогулянку «Шахтар» не повинен розгубовувати.

Іван ОЗЕРЧУК.

На знімку: українська команда, яка змагалася в Чехії, справжній ковбой у сілді — заважає у рідній стилі.

Маленький ельф на порозі хлі століття

Портрет

30 травня 1996 року під час презентації альбому група «Грін Грей» відзначилася дівчиною Катя, вперше вийшла на сцену, де її підтримав підступний хлопець, що називається «вірусом сцени». В результаті зараження з Катині трансформувалися ще таке хвилює, задоволює і поє — проект Катя Чилі відмовою назвою «Русалка в лусці».

Насправді, «русалковість» Каті прогресує винятково в рамках сценічного іміджу, залишаючи виконавицю в буденному житті «нормальним рок-н-рольним підлітком» із властивими кожному сиротинському страхам, радощами та сумнівами.

Попри свої дів'ятнадцять років співачка поєднує людську сильність і незалежність. Судити саме: улюблені розваги Каті — стрибки з парашутом, катання на роликах і нирання з аквалангом. Але безстрашність Каті Чилі не обмежується фізичними випробуваннями. Так, голомрія — поєднати несумісне: кар'єру і сім'ю, для людини такої професії — завдання не з легких.

Особливо жеманні в свідомості експертичної співачки займає лис. «Коли я туди потрапляю, —

розповідає Катя, — з'являється лис, і він каже, що з мною розмова практично вже. І зається, що ось-ось опинишся в казці, про яку мрієш». У цьому немає нічого дивного, бо практично весь репертуар Чилі складається з старовідв'язних ритуальних пісень. Не маючи певного сюжету, вони спрямовують свою енергетику на слання людини з гіпнозом.

Усім відома істина — люди, стільки років, на скільки вона себе почуває. Катя з сім'юю живе, як одного разу в метро почула фразу, кинути вслід хлопцям, які бажали познако-

митися. «Та й тільки всім рок-н-рольним виконавцям і так. Це був мінімум, а максимум Каті давали двадцять шість. А в шкільно нормально поєднувалося маленьким ельфам у цьому історичному світі, — приємність сава».

Звісно, кожний порядний ельф має свою домівку, а в якій казковій країні по-справжньому може розсміятися «маленький ельф» — Катя Чилі? «Моя домівка — моя країна, — дитинство вона. — Коли ми поверталися з Польщі, де записали дві експериментальні речі, я раптом відлучу не вліоме досі почуття щемливої радості. І коли перетинали кордон України, в мене вирвалося: «Бомом! Отділ я й зрозуміла, як сильно скучила за всіма своїми друзями, за батьками і за тим, що оточує мене десь у десь».

Нині Катя разом зі своєю дружиною командую на чолі з продюсером Сергієм Сметаніним кинула всі сили на підготовку виступу на польському фестивалі «Sonot-97», де з 22 по 30 серпня молода виконавиця представитиме нашу державу. «Страшенно хвилююсь, — каже вона, — і дуже сподобалося на підтримку».

Ірина ЧОРНА.

Про те, що було і буде

Етюд в екотонах

Переможницю всеукраїнського конкурсу на екологічну тематику стала однінадцятикласниця з села Березівки Устинівського району Олена Борсак. Її картину «Чорнобильська меланхолія жорі» одностайно визнали найкращою. Цікаво те, що дівчина не навчалася ані в художній школі, ані в гуртку. Просто любить малювати, передаючи в картинах свій такий, яким він їй бачиться.

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

Від Ппаніса до Борисфена

Під такою назвою відбувся в Очакові другий всеукраїнський фестиваль аматорських театральних колективів. Замислювалася він для народних та любителів театрів з поселень на Південному Бугу та Дніпрі, давніх Ппаніса й Борисфена, проте цього разу його лауреатами вже стали театральні колективи з сум, Рівненської області, Хмельниччини.

І все ж у кінокінотеатрних залах курорту «Оча-хид» та санаторію «Золотий колос» володарювала

театральна миза гостинного краю господарів. Лауреатські звання одержали народний театр Будинку культури будівельників Миколаєва (вистава «Касандра і Кретин»), театральна студія «Люблю» з Первомайська (вистава «Чарівні перетворення»), народний театр із Семецького Арбушанського району («По-модному»), інші аматорські трупі.

Георгій ВОРОТНОК.

Миколаївська область.

Фантасматорія класичного обвістя

Після річної перерви театр «Золоті ворота» знову в Києві — з фантасматорією «Убивць на тему роману «Проступки» і наказання». У «мертвий» театральний сезон (13 та 14 серпня) в приміщенні кінотеатру «Київська Русь» оригінальне прочитання вистави французького режисера Фредеріка Достальського. Нове наповнення вистави почати надала й зміна головного актора.

За період «затишшя» в сільному в Україні театру Мстафори були малюнки гастролей у Миколаєві та Чернівцях. А у вересні трупа планує піхорити Єгипет.

Анастасія ПЕРЕКІПІЦЯ.

Погода на вихідні

9 — 10 серпня в Україні утриматиметься нестійка погода, місцями короткочасні дощі, можливі проливи. 9 серпня у південній частині та на заході України — похолодання, град, шквали 15 — 20 м/с. Температура вночі 11 — 17, вдень — 22 — 28 градусів тепла, на півдні — до 22 градусів.

На Київщині 9 серпня короткочасні дощі, грози, 10 — переважно без опадів. Впер змінних напрямків 3 — 8 м/с. Температура вночі 12 — 17, вдень 22 — 27 градусів вище нуля.

Український гідрометцентр.

Астрологічний прогноз на 11 — 17 серпня

Овен (21.03—20.04). Якщо минулого тижня вас спіткала невдача, ще не пізно спробувати розпочати все спочатку. Імовірно, ви не все продумали як слід. У понеділок намагайтеся не діяти заздалегідь відкрито. Використайте сприятливі шанси першої половини тижня і неділі.

Телець (21.04—20.05). Самополучити і настійно Тельця поповниться в п'ятницю, 15 серпня. У тих, хто народився в середині тижня, цього дня можуть здійснитися найрентніші бажання. На початку і наприкінці тижня намагайтеся не брати на себе занадто багато, щоб не знаходити переважання.

Близняки (21.05—21.06). Найсприятливіший час для початку нових справ — вихідні. Коли якісь питання ними діями важко буде зрушити з місця, не клапте події, а в потрібний момент все владнається саме собою.

Рак (22.06—21.07). Якщо ви нині перебуваєте у відпустці, намагайтеся як слід відпочити і одержати від життя максимум вражень. Тим, хто продовжує працювати, варто спробувати підвищити свій добробут. Можливі великі покупки.

Лев (22.07—22.08). Найсприятливіші дні 12 і 13 серпня. Ті, хто народився цього місяця, можуть у вівторок досягти великих успіхів і навіть одержати підвищення на службі. У вихідні будуть чудові від свого подружжя.

Діва (23.08—22.09). Вдалою буде друга половина тижня. Особливо вноски шансів на успіх у тих, хто займається торгівлею. Не втрачайте можливості узяти участь в благодійних акціях чи просто комусь допомогти.

Терези (23.09—22.10). Дипломатичні і вміння досягати компромісів нині гарантують успіх торгівлі усього тижня, особливо в матеріальній сфері. Невідбачте бажання одержати у тих, із ким вас пов'язують дружні стосунки.

Скорпіон (23.10—22.11). З другої половини тижня ваші дії можуть вилитися комедією. Досліджуєте до парад друзів. Дні робочого тижня сприятливі, між вихідних — не дуже.

Стрілець (23.11—21.12). Нові справи краще розпочинати в першій половині тижня. Про всяк випадок поікайтеся перспективами щоголо переміщення по службі, щоб запобігти небажаним змінам.

Козеріг (22.12—22.01). Тримайте руку на пульсі життя, бо нагода може трапитися в будь-який момент і так само швидко зникнути. Для досягнення успіху доведеться стримувати емоції.

Водолій (21.01—19.02). У вас буде де-що знижено потенціал, особливо в разі збору несприятливих обставин. Якщо ви прагнете перемогти, розпочинайте справи краще в першій половині тижня. Скоринкама краще відкласти все до середини тижня і діяти менш різко.

Риби (20.02—20.03). Вам слід зробити на собі собою зусилля і сприятливі дієвості тижня, яка вона є. Успіх залежатиме від умінь домовитися з можливими партнерами.

Афіша вихідних днів

Київ

Галерея «Ірена»: виставка живопису «Пейзажі мостів України» Петра Зінкунова.

Галерея «Акарель»: виставка живопису Неллі Павлової з Хмельницького.

Провідні столичні театри — на гастролях.

Одеса

Академічний театр опери та балету: субота — концерт ансамблю танцю «Дитинство (до 12 років)», балети «Шопеніана» Ф. Шопена та «Отелло, чи Павана мара» Г. Перселла (до 19 років); неділя — опера «Одеса» П. Чайковського (до 12 років), концерт ансамблю пісень і танцю Одеського військового округу (до 19 років).

Театр музичної комедії імені М. Водяного: субота — опера «Бал у Савої» П. Аббаха (до 19 років); неділя — музична казка «Срібний черевичок» А. Спадавеккіа (об 11 години), «Бал на честь короля» (до 19 років).

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верхона Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заступник головного редактора А. ГОРЛОВ. Редакція: С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОБЕНЧО (заст. головного редактора), В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДЯДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОН: для довідок — 441-88-23; факс — 441-72-38; відділ реклами — 441-89-38, 441-89-48. О Рукосі не повертаємо. О Платити за читанням — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реструктуризацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською мовою. Індекс 68955. Тираж 254061.

Комбінат друку «Київський друкарський завод» України. 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9. Стр. 0311147.